

Skyddad natur 31 dec 2001

Protected nature 2001

I korta drag

Fortsatt ökning av skyddade arealer

Under år 2001 avsattes Sveriges 27:e nationalpark, Söderåsen. Den sammanlagda arealen av nationalparkerna i landet uppgick därefter till drygt 654 000 ha.

Dessutom tillkom 94 naturreservat under 2001. Arealökningen uppgick till ca 20 000 ha eller 0,5 % av naturreservatens landareal. Övriga skyddsformer - naturvårdsområden, djurskyddsområden och naturminnen - var i princip oförändrade.

Totalt omfattade skyddsformerna enligt miljöbalken 4 089 000 ha land vid utgången av år 2001, vilket motsvarar 10 % av Sveriges landareal.

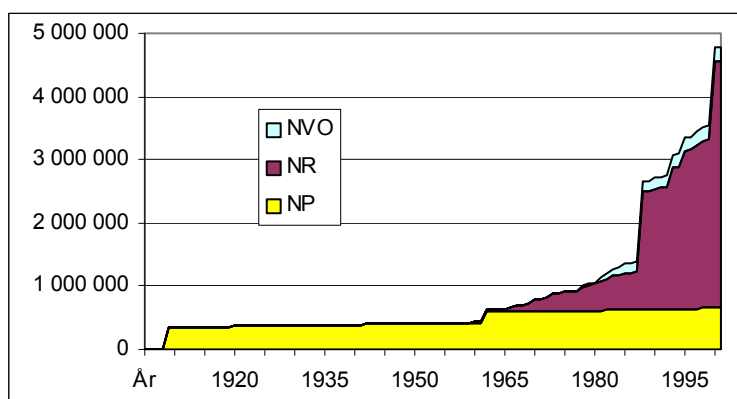
Sammanfattning av skyddade arealer enligt miljöbalken 2001-12-31

Overview of protected areas in Sweden

	Antal	Total areal, ha	därav landareal, ha
Nationalparker (NP)	27	654 020	592 305
Naturreservat (NR)	2 286	3 913 190	3 289 958
Naturvårdsområden (NVO)	141	224 097	146 255
Djurskyddsområden (DSO)	1 039	107 445	60 609
Summa 2001	3 493	4 898 752	4 089 126
Summa 2000	3 407	4 877 580	4 071 279

Skyddade arealer år 1909 – 2001, ha

Protected areas in Sweden 1909 – 2001

Bo Lundin, Naturvårdsverket
Tfn 08-698 14 20, bo.lundin@naturvardsverket.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Leif Norman, SCB
Tfn 08-506 947 31, leif.norman@scb.se

ISSN 1403-8978 Serie MI Miljövård – SM 0201. Utgivet den 24 jan. 2003

Rapporten har producerats av Naturvårdsverket och SCB gemensamt. SCB ansvarar för officiell statistik om skyddad natur. Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Norra Sverige dominerar

Den skyddade arealen är mycket ojämnt fördelad i landet. Av den totala arealen nationalparker och naturreservat ligger ca 3,7 milj. ha, motsvarande 81 %, i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Inom dessa län ligger tyngdpunkten av skyddade områden i fjällen eller längs kanten av fjällkedjan.

Skyddade områden av något slag saknas helt i 14 av landets 289 kommuner. I över hälften av kommunerna, 163 st., är mer än 1 % av landarealen skyddad i någon form, medan 35 kommuner har mer än 10 % av sin landareal skyddad. Allra störst andel skyddad landareal återfinns i Salem (56 %) och Sorsele (52 %). I absoluta tal dominerar inre Norrlands ytstora kommuner, som Jokkmokk, Gällivare, Sorsele och Kiruna.

Skyddade naturtyper

Barrskog är den naturtyp som dominerar inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden, ca 24 %. Även lövskog, 16 %, och vegetationstäckt öppen fastmark, 21 %, är väl representerade. 16 % utgörs av vatten.

De skyddade myrarna uppgick till ca 564 000 ha eller knappt 12 % av den skyddade arealen. Detta kan jämföras med den totala myrarealen i landet, som uppgår till ca 5 miljoner ha.

Övrigt skydd

Skyddet av biotoper regleras i miljöbalken och består av 2 166 områden med 6 328 ha som har avgränsats av skogsvårdsstyrelserna. Dessutom har länsstyrelserna avgränsat biotoper i 79 områden omfattande 155 hektar.

Även områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv regleras i miljöbalken. För naturvård har 10,4 milj. ha bedömts vara av riksintresse och för friluftsliv 10,9 milj. ha.

De fyra s.k. nationalälvarna Torneälven, Kalixälven, Piteälven och Vindelälven samt ytterligare 38 delavrinningsområden med en totalareal om 153 289 km² är skyddade mot vattenkraftutbyggnad. Dessutom är 10 älvsträckor i 7 andra vattendrag skyddade.

Kostnader

För att säkra skyddade områden avsattes under år 2001 422,4 miljoner kr. Av detta avser 325,4 milj. kr köp, 96,4 milj. kr ersättning för intrång och 0,6 milj. kr bidrag. Därutöver har Skogsstyrelsen betalat ut 92,1 miljoner kr som ersättning för biotopskydd.

Flera skärgårdsområden är skyddade

Innehåll

Statistiken med kommentarer	6
Nationalparker	6
Naturresevat	6
Avstånd till nationalparker och naturresevat	7
Naturvårdsområden	7
Naturminnen	8
Djurskyddsområden	8
Skyddsmotiv	8
Naturtyper	9
Definitioner	9
Naturtyper i nationalparker	10
Naturtyper i naturresevat	11
Naturtyper i naturvårdsområden	11
Skyddad skogsmark	11
Storleksfördelning	11
Skyddad myr	12
Förvaltare av skyddade områden	12
Skötselplaner	12
Fridlysta djur- och växtarter	12
Biotopkydd	13
Marina skyddade områden	13
Kommunala beslut	14
Riksintressanta områden	14
Skyddade älvar	14
Nationalstadsparker	15
Kostnader	15
Internationell utblick	15
Fördelning av NP, NR, NVO och DSO på kommuner	16
Tabeller	17
Teckenförklaring	17
Tabell 1 Nationalparker 2001-12-31	17
Tabell 2 Naturresevat länsvis 2001-12-31	18
Tabell 3 Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturresevat	18
Tabell 4 Nationalparker och naturresevat inom 50 km kring de 10 största tätorterna	18
Tabell 5 Landareal nationalparker och naturresevat per person inom 50 km kring de 10 största tätorterna, m ²	19
Tabell 6 Naturvårdsområden länsvis 2001-12-31	19
Tabell 7 Naturminnen länsvis 2001-12-31	20

Tabell 8	Djurskyddsområden länsvis 2001-12-31	20
Tabell 9	Huvudsakliga skyddsmotiv 2001-12-31	21
Tabell 10	Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2001-12-31. Hektar	21
Tabell 11	Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2001-12-31. Procent	22
Tabell 12a	De 10 största naturreservaten 2001-12-31. Hektar	22
Tabell 12b	De 10 största naturvårdsområdena 2001-12-31. Hektar	22
Tabell 12c	De 10 största djurskyddsområdena 2001-12-31. Hektar	23
Tabell 13	Storleksfördelning av skyddade områden 2001-12-31	23
Tabell 14	Skyddad myr inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31. Hektar	23
Tabell 15	Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31	24
Tabell 16	Skötselplaner för naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31	24
Tabell 17	Djur- och växtarter fridlysta i hela landet 2001-12-31	25
Tabell 18	Biotopskyddsområden 2001-12-31	25
Tabell 19	Reservat i marin miljö 2001-12-31	25
Tabell 20	Kommunala beslut om NR och NVO till 2001-12-31	26
Tabell 21	Riksintressanta områden, areal i hektar	27
Tabell 22	Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad	28
Tabell 23	Nationalstadspark	29
Tabell 24a	Kostnader för säkrade områden år 2001, tkr	29
Tabell 24b	Fördelning på olika markåtkomstformer	29
Tabell 25	Skyddad natur i ett urval av länder 1999	30
Tabell 26	Skyddad natur per kommun 2001	31
Tabell 27	Skyddad natur 2001, sammanfattning	35

Diagram **36**

Diagram 1	Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturreservat	36
Diagram 2	Areal nationalparker och naturreservat inom 20 km efter antal invånare	36
Diagram 3	Huvudsakliga skyddsmotiv, antal områden	37
Diagram 4	Naturtypernas procentuella fördelning inom skyddade områden (NP, NR och NVO)	37

Kartor **38**

Karta 1	Nationalparker 2001-12-31	38
Karta 2	Naturreservat 2001-12-31	39
Karta 3	Areal nationalpark och naturreservat inom 20 km. Ha	40
Karta 4	Areal nationalpark och naturreservat inom 50 km. Ha	40
Karta 5	Naturvårdsområden 2001-12-31	41
Karta 6	Naturminnen länsvis 2001-12-31	42
Karta 7	Djurskyddsområden 2001-12-31	43
Karta 8	Marina skyddade områden 2001-12-31	44
Karta 9	Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken	44

Karta 10	Skyddad landareal (NP, NR, NVO och DSO) kommunvis, procent av total landareal i kommunen	45
Fakta om statistiken		46
<hr/>		
Detta omfattar statistiken		46
	Definitioner och förklaringar	46
Så görs statistiken		48
	Naturvårdsregistret – historik och uppläggnig	48
Statistikens tillförlitlighet		48
In English		50
<hr/>		
Summary		50
List of tables		51
List of terms		52

Statistiken med kommentarer

Nationalparker

Drygt 91 % av den totala nationalparksarealen ligger inom fjällområdet i Norrbottens län (Abisko, Stora Sjöfallet, Sarek, Pieljekaise, Vadvetjåkka, Padjelanta) eller fjällnära i samma län (Muddus). Således råder en stor naturgeografisk obalans när det gäller de befintliga nationalparkerna. *Tabell 1 och karta 1.*

Den totala nationalparksarealen utgörs till ca 9 % av vatten.

De första nationalparkerna (9 stycken) avsattes redan år 1909, den senast tillkomna parken är Söderåsen i Skåne som avsattes under år 2001.

Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör nationalparkernas landareal 14,5 %.

Naturreservat

Huvuddelen, 86 %, av arealen i naturreservat ligger i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Inom dessa län ligger merparten av reservaten i fjällområdet eller det fjällnära området (ovanför den s.k. skogsodlingsgränsen). *Tabell 2 och karta 2.*

Vissa naturgeografiska regioner och deras naturtyper är klart underrepresenterade bland den skyddade arealen. Det gäller främst naturgeografiska regioner i Svealand och Götaland.

Av den totala reservatsarealen i landet utgör 16 % vatten.

Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör naturreservatens landareal 80 %.

Sedan 1967, året då Naturvårdsverket och länsstyrelsernas naturvårdsenheter (i dag miljövårdsenheter) bildades, har antalet naturreservat ökat från 360 till 2 286. Under samma tid har reservatens totala landareal ökat från ca 25 000 ha till 3 290 000 ha.

Observera att antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som korsar en länsgräns blir därmed fördelat på flera områden (ett per län). Antalet sammanhängande områden i riket som helhet är därför något färre än det som anges i tabellens summerad. Men för O, P och R län (förutom Habo och Mullsjö kommuner) som slogs samman till ett län 1998 redovisas dock fortfarande objekt som delas av tidigare länsgräns som två objekt.

Naturreservatens totalareal ökade under år 2001 med ca 20 000 hektar, motsvarande ca 0,5 %.

Vid sidan av naturreservat har skyddsformen kulturresevat inrättats. Ett sådant område, Åsens by i Jönköpings län, omfattande 35 hektar har skyddats.

Avstånd till nationalparker och naturreservat

Ca 7 500 personer har sin bostad i nationalpark eller naturreservat. Inom fem km når drygt fem milj. invånare denna typ av skyddsobjekt. Närmare 99 % av befolkningen har tillgång till nationalpark eller naturreservat inom 20 km från bostaden. Inom 50 km har hela befolkningen denna tillgång. Nationalpark når 82 % av befolkningen inom 10 mil från bostaden. *Tabell 3 och diagram 1.*

Ungefär 1 500 personer når minst 50 000 ha areal nationalpark eller naturreservat inom 20 km från bostaden. Närmare en milj. personer når minst 8 000 ha, och ca fyra milj. når minst 2 500 ha. Drygt 100 000 personer når över huvudtaget inte nationalpark eller naturreservat inom 20 km från bostaden. *Diagram 2.*

Kartorna 3 och 4 visar tillgången på arealer nationalpark och naturreservat inom 20 km respektive 50 km från punkter utlagda över Sveriges yta med 5 km avstånd från varandra.

Den totala ytan inom 50 km runt de 10 största tätorterna uppgår till 8,2 milj. ha, varav 5,8 milj. ha land. Nationalparker och naturreservat inom denna yta utgör 295 000 ha varav 132 000 ha land. *Tabell 4.*

Av de 10 största tätorterna är arealen land nationalpark och/eller naturreservat per tätortsboende högst i Jönköping (inom 50 km från tätortsgränsen) 2 149 m². Det lägsta värdet har Stockholms tätorts invånare med 267 m². Se vidare *tabell 5.*

Många har cykelavstånd till nationalpark eller naturreservat

Naturvårdsområden

Skyddsformen naturvårdsområde, som infördes i naturvårdslagen 1974, upphörde i och med införandet av miljöbalken 1999. *Se tabell 6 och karta 5.*

De områden som avsatts skall vid tillämpningen av miljöbalken anses som naturreservat. Det finns dock en fördel att särskilja naturvårdsområdena i statistikredovisningen även fortsättningsvis. Lagstiftningen gav denna skyddsform en stor begränsning (föreskrifterna får inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet). Skyddsformen ansågs lämplig att användas i stället för reservatsbildning i de fall det inte var nödvändigt att avsevärt försvåra markanvändningen för att uppnå syftet med förordnandet. Exempel var ytterskärgrårdar, marina miljöer och skogsområden för friluftslivet.

Naturvårdsområden utgör endast en mindre andel, 3,6 %, av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och

djurskyddsområden). Av den totala arealen naturvårdsområden utgör vatten 35 %.

Observera att antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som går över länsgränser blir därmed fördelat på flera "länsområden". Det totala antalet sammanhängande områden i riket kan därför vara något lägre än det i summeraden redovisade.

Den största totalarealen naturvårdsområden finns i Västra Götalands län. Här återfinns många marina områden (Gullmarn och områden med grunda mjukbottenar) bland naturvårdsområdena. I Örebro, Västmanlands och Dalarnas län dominerar det stora naturvårdsområdet Malingsbo-Kloten som sammantaget har en totalareal på ca 48 500 ha.

Naturminnen

Eftersom naturminnen i huvudsak utgörs av punktobjekt är det inte meningsfullt att redovisa totalareal eller landareal för denna skyddsform. Naturminnenas andel av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, naturminnen och djurskyddsområden) är försumbar.

Merparten av naturminnena är avsatta genom äldre beslut och med stöd av tidigare naturvårdslagstiftning. De flesta utgörs av mer eller mindre märkliga, oftast äldre, träd. Andra objekt är flyttblock och jättegrytor. Även mindre områden (vanligtvis mindre än 1 ha) som t.ex. växtplatser för ovanliga växter eller små holmar förekommer bland naturminnena.

Någon betydande förändring av antalet naturminnen har inte skett på senare år. Beståndet minskade med fyra objekt under år 2001. *Se tabell 7 och karta 6.*

Djurskyddsområden

Närmare hälften av djurskyddsområdenas totalareal utgörs av vatten. *Se tabell 8 och karta 7.* Cirka 75 % av den sammanlagda landarealen av djurskyddsområdena ligger i Norrbottens län. Det arealmässigt helt dominerande objektet är fågelskyddsområdet Tjålmejaure (44 000 ha).

De allra flesta djurskyddsområden är avsatta till skydd för fågellivet. I övriga fall är områdena avsatta till skydd för sälar eller för en kombination av fågel- och sälskydd.

Föreskrifter om tillträdesförbud kan även meddelas inom ramen för ett förordnande om nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller naturminne. De områden som berörs av tillträdesförbud på detta sätt redovisas inte i tabell 8.

Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör landarealen av djurskyddsområdena ca 1,5 %.

Endast ett nytt objekt tillkom under 2001, medan 11 objekt enligt äldre beslut upphävdes som egna skyddsområden.

Skyddsmotiv

(Se även "Skyddsmotiv" i avsnittet "Fakta om statistiken")

Varje objekt har i regel flera olika skyddsmotiv, *se tabell 9 och diagram 3.*

Summan av kolumnen "Antal objekt" i tabellen överstiger således vida summan

av antalet nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden. Redovisningen ger dock en god bild av hur ofta olika skyddsmotiv är angivna i besluten.

Endast de skyddsmotiv som uttryckligen finns angivna i respektive förordnandebeslut, vanligtvis under rubriken "syftet/ändamålet med nationalparken/naturreservatet/naturvårdsområdet", har registrerats i Naturvårdsregistret, som utgör källan till statistiken.

De skyddsmotiv som oftast finns angivna i besluten är i frekvensordning botanik, friluftsliv, skoglig ekologi, geovetenskap och landskapsbild.

Förhållandevis få områden har skyddats uttryckligen utifrån motiven limnisk ekologi, marin ekologi, hydrologi, referensområde och pedagogik. Självfallet tillgodoses de tre sistnämnda motiven i viss utsträckning i de skyddade områdena utan att dessa motiv uttryckligen är angivna i besluten. Däremot är genuint marina och limniska objekt ovanliga bland hittills skyddade områden.

Naturtyper

Definitioner

Följande definitioner gäller för de redovisade naturtyperna i *tabellerna 10 och 11*.

För gränsdragningen mellan skog och myr gäller att inom begreppet skog inryms produktiv skogsmark (även hyggen) samt impediment bevuxna med träd (skogsklädda myrar, hållmarker).

Lövskog

Som lövskog anges även lövskog med ett inslag av barrträd som högst uppgår till ca 30 % av virkesförrådet. Här ingår även trädbevuxna hagmarker, t.ex. ekhagar, med en kronslutenhet > 30 %. Alla lövängar registreras under vegetationstäckt öppen fastmark.

Blandskog

Avser barr/lövblandad skog där inslaget av lövträd utgör ca 30–70 % av virkesförrådet.

Barrskog

Avser barrskog samt barrskog med ett inslag av lövträd som uppgår till högst 30 % av virkesförrådet.

Myr

Avser våtmarker av typen mosse, kärr, blandmyrar m.m. Våta och fuktiga ängstyper registreras under vegetationstäckt öppen fastmark. Med myr avses öppen myr samt myr med marträd.

Agrar odlingsmark

Avser åkermark, d.v.s. mark som använts för öppen växtodling (t.ex. spannmål) eller som vall, samt kultiverad betesmark. Med sådan avses betesmark som normalt blir förbättrad genom markbearbetning och andra kulturåtgärder (insådd etc.). Även naturlig betesmark ingår.

Vegetationstäckt öppen fastmark

Avser öppna hedtyper där risväxter ingår, t.ex. lavhed, ljunghed och gräshed samt öppna ängstyper med dominerande inslag av gräs och örter t.ex. torräng, våtäng, högörtäng, löväng och hagmarker med kronslutenhet < 30 %.

Substratdominerad mark

Avser impedimentartad mark som nästan helt saknar högre vegetation t.ex. hållmark, blockmark, rasmark, strandklapper och sandstrand.

Övrigt

Avser de naturtyper som inte ingår i de som definierats ovan.

Naturvårdsregistrets indelning av naturtyper har vissa uppenbara brister. De största är följande.

- Ädellövskog, enligt ädellövskogslagens definition, redovisas inte separat.
- Redovisningen ger inte någon uppgift om hur stora arealer av de naturligt gräsbärande arealerna inom skyddade objekt som i dag hävdas genom bete eller slåtter. Se dock även kommentaren om Sveriges Nationalatlas nedan.
- Indelningen är mycket grov, t.ex. när det gäller myrar. En finare indelning av bl.a. denna naturtyp hade varit önskvärd.

Trots ovanstående brister ger redovisningen en grov bild av fördelningen av olika naturtyper inom de skyddade områdena.

Redovisningen ger ingen uppfattning om hur stor andel av respektive naturtyp som har ett fullgott skydd, eller vård, inom den skyddade arealen. Inom nationalparkerna måste de ingående naturtyperna dock sägas ha ett totalt skydd. Här föreligger heller i regel inte problemet med att upprätthålla en erforderlig hävd.

I naturreservaten däremot har varje reservat sina egna "skraddarsydd" föreskrifter. Detta innebär i praktiken att t.ex. skogsmarken inom reservaten i många fall helt saknar skydd eller endast har begränsat skydd.

Skyddsformen naturvårdsområde har en given begränsning beträffande omfattning av skyddet av förekommande naturtyper genom att föreskrifterna inte får vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet.

Det har inte ansetts meningsfullt att redovisa fördelningen av naturtyper inom djurskyddsområden och naturminnen. Den förstnämnda skyddskategorin medför inget skydd för själva naturtypen i fråga. Naturminnenas areal är försumbar jämfört med nationalparkernas, naturreservatens och naturvårdsområdenas arealer.

Enligt Miljöbandet i Sveriges Nationalatlas (1991) pågår markhävd i 569 naturreservat och dessa innehåller sammanlagt 25 900 ha naturliga slåtter- och betesmarker.

De dominerande naturtyperna inom skyddade områden är barrskog, 24 %, och vegetationstäckt öppen fastmark, 21 %. Andelen vatten är 16 %.

Naturtypernas procentuella fördelning redovisas också i *diagram 4*.

Den geografiska obalans som råder när det gäller skyddade områden avspeglas även i den geografiska fördelningen av olika naturtyper, t.ex. återfinns en stor del, 58 %, av de skyddade myrarna i Norrbottens län. Av barrskogarna ligger 55 % i samma län.

Bland lövskogarna dominerar helt fjällområdets fjällbjörkskogar. Av lövskogsarealen återfinns 90 % i Västerbottens och Norrbottens län. I Svealand och Götaland är den skyddade arealen lövskog förhållandevis blygsam.

Naturtyper i nationalparker

Nationalparkerna utgör 14 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).

Den naturtyp som överlägset dominerar inom nationalparkerna är vegetationstäckt öppen fastmark, 59 %. I flera av Norrbottens nationalparker dominerar denna naturtyp.

Av arealen myr inom nationalparkerna ligger 59 % inom Muddus.

Den obalans som råder när det gäller den geografiska spridningen av nationalparkerna återspeglas även i den geografiska fördelningen av olika naturtyper (se även kommentar ovan).

Naturtyper i naturreservat

Naturreservaten utgör 82 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).

Inom naturreservaten dominerar naturtypen barrskog, 27 %. Av denna ligger 82 % i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Observera att arealuppgifterna inte säger något om hur stora ytor produktiv skogsmark som har ett fullgott skydd.

Av arealen inom naturreservaten utgörs 13 % av myr. Av denna yta ligger 88 % i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Vegetationstäckt öppen fastmark utgör 15 % av naturreservatsarealen .

Naturtyper i naturvårdsområden

Naturvårdsområdena utgör knappt 5 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).

Inom naturvårdsområdena dominerar naturtyperna barrskog och vatten, med 34 respektive 35 %.

Skogen inom naturvårdsområdena har i regel inte något skydd mot pågående markanvändning, t.ex. skogsbruk.

Skyddad skogsmark

Redovisningen av skyddad skogsmark utgår då kvaliteten på dessa uppgifter i Naturvårdsregistret bedöms som alltför låg. Ett arbete initierat av Naturvårdsverket pågår för att förbättra data om den produktiva skogsmarken i de befintliga skyddade områdena (nationalpark och naturreservat). Förhoppningsvis kan dessa data presenteras i nästa års utgåva av ”Skyddad natur”.

Storleksfördelning

I den internationella statistiken (IUCN) över skyddad natur tas normalt endast områden som omfattar minst 1 000 hektar med. Skyddade öar kan dock tas med även om de är mindre. Se vidare avsnittet ”Internationell utblick”. Endast ca 6 % av de svenska skyddade arealerna återfinns inom områden mindre än 1 000 ha.

Arealmässigt dominerar ett mindre antal områden med över 10 000 hektar, se *tabellerna 12 a-c och 13*. Ser man i stället till antalet objekt dominerar storleksklasserna under 100 ha.

Observera att storleksfördelningen och antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som går över länsgränser blir därvid fördelat på flera ”länsområden”.

Skyddad myr

Uppgifterna i *tabell 14* om den totala myrarealen har hämtats från riksskogstaxeringen med vissa kompletteringar.

Ca 78 % av den skyddade myrarealen ligger i Västerbottens och Norrbottens län. Dessa två län svarar för över hälften (54%) av den totala myrarealen i landet.

Andelen skyddad myrareal ökade marginellt 2001 från 11,3 till 11,4 procent av den totala myrarealen.

Förvaltare av skyddade områden

Vissa objekt har flera förvaltare, t.ex. markägaren och skogsvårdsstyrelsen. Den totala summan objekt i *tabell 15* är därför högre än summan av nationalparkerna, naturreservaten och naturvårdsområdena.

Regionala naturvårdsstiftelser redovisas under kategorin "privat".

I ett fåtal fall saknas uppgift i naturvårdsregistret om förvaltare. Tabellen är därför inte komplett.

Skötselplaner

Andelen naturreservat och naturvårdsområden som har fastställd skötselplan uppgår till 82 %, *se tabell 16*. Denna andel varierar kraftigt mellan olika län. I Jämtlands län är andelen 100 %, medan den i Stockholms län är 69 %.

Enligt områdesskyddsförordningen skall en skötselplan i princip ingå i varje beslut om bildande av naturreservat eller naturvårdsområde. I flera äldre reservatsbeslut, och i viss mån beslut om naturvårdsområden, saknas dock skötselplan. Ungefär 18 % av områdena saknar ännu skötselplan.

Fridlysta djur- och växtarter

I *tabell 17* redovisar antalet djur- och växtarter som är fredade med stöd av miljöbalken samt antalet fisk- och skaldjursarter som är fridlysta enligt fiskelagstiftningen.

Från och med den 1 januari 2000 är 300 växt- och djurarter fridlysta i hela landet enligt miljöbalken. Alla vilda kärlväxter, mossor, lavar, svampar, alger, grod- och kräldjur kan fridlysas, liksom de flesta ryggradslösa djur (insekter m.m.). Fridlysningsföreskrifterna samt de fridlysta arterna i bokstavsordning finns i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:12), där det också framgår vilka generella undantag som gäller för några av arterna.

Samtliga vilda arter av grodor, ödlor och ormar är sedan den 1 januari 2000 fridlysta i hela landet.

Jaktlagstiftningen reglerar fredning och jakt av vilda däggdjur och fåglar. Enligt denna är alla vilda däggdjur och fåglar fredade och får jagas endast om detta följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av denna lag. När vilda däggdjur och fåglar är fredade gäller fredningen också deras ägg och bon. Alla vilda däggdjurs- och fågelarter är således fredade med undantag av dem som uttryckligen får jagas. Fiskarter och vissa kräftdjursarter kan fredas med det regelverk som finns på fiskeområdet.

För de växtarter som redovisas i tabell 17 är det förbjudet att inom landet plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada vilt växande exemplar. För djurarterna är det förbjudet att döda, skada eller fånga vilt levande exemplar. Samma gäller att borttaga eller skada sådant djurs ägg, rom eller bo.

Fridlysningsbestämmelserna finns i 8 kap. miljöbalken (innan miljöbalken trädde i kraft 1/1 1999 fanns de i naturvårdslagen) och används i första hand om det finns risk för att en växt- eller djurart försvinner eller utsätts för plundring.

Förutom de arter som är fridlysta med stöd av miljöbalken är ett par fisk-och skaldjursarter fredade i hela landet enligt fiskeförordningen (SFS 1993:1097).

Dessutom är alla vilda fåglar och däggdjur (inklusive fladdermöss) fredade enligt jaktlagen (SFS 1987:259) och jaktförordningen (SFS 1987:905), med undantag för vissa möjligheter till skydds jakt och för att det under vissa tider på året råder jakttid för en del arter.

Biotopskydd

I tabell 18 redovisas antal och arealer av områden med biotopskydd. Biotopskydd i skog regleras enligt 7 kapitlet 11 § Miljöbalken. Skyddet omfattar mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda. Inom områdena får inte verksamhet bedrivas som kan skada naturmiljön.

Biotoper i skog avgränsas av skogsvårdsstyrelsen enligt 6 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. På skogsmark kan 18 olika biotopslag skyddas. Bl.a. har brandfält, äldre naturskogsartade skogar och ras- eller bergbranter i skog skyddats.

Som ersättning till markägare har Skogsstyrelsen under år 2001 betalat 92,1 miljoner kronor. För hela perioden 1994 till och med år 2001 uppgår motsvarande ersättning totalt till 259,1 miljoner kronor.

Övriga biotoper skyddas enligt två andra paragrafer i områdesskydds förordningen:

- 5§ gäller för biotoper på jordbruksmark som är skyddade från 1 januari 1994. Skyddet gäller för alléer, pilevallar, stenmurar, odlingsrösen, åkerholmar, småvatten, våtmarker och källor i jordbruksmark.

- 7§ gäller för biotoper som avgränsas av länsstyrelsen. Det rör sig om rik- och kalkkärr i jordbruksmark, naturliga ängar och naturbetesmarker, naturliga bäckfåror samt ras- eller bergbranter som inte ligger i skogen.

Storleken på områdena varierar med hänsyn till skyddsbehovet och kan uppgå till fem hektar.

I tabell 18 har det inte varit möjligt att särskilja biotopskyddsområdena i Stockholms och Uppsala län.

Marina skyddade områden

Marint värdefulla områden längs våra kuster och i havsområden säkerställs och skyddas som nationalpark, naturreservat eller som andra former av områdesskydd enligt Miljöbalken. Naturreservat är den vanligaste formen för skydd av marinbiologiska eller maringeologiska värden samt biologisk mångfald, men reproduktionsområden för t.ex. fåglar och sälar kan även skyddas i särskilda djurskyddsområden. Fiskerilagstiftningen kan användas för

skydd av fisk och kan även ge ett indirekt skydd för t.ex. bottenfauna genom reglering av fiskemetoder. Den tidigare använda beteckningen ”marina reservat” finns inte i nuvarande miljölagstiftning.

De i *tabell 19 och karta 8* angivna, marina skyddade områdena avser vanligtvis större, rent marina områden med föreskrifter och övervakningsprogram för att följa utvecklingen genom regelbundna provtagningar. Inom andra naturreservat i kustområdena kan det dock även ingå marina delar för skydd av fågel, fisk, säl eller växter.

Kommunala beslut

Beslut om avsättning av naturreservat och naturvårdsområden kan av länsstyrelserna delegeras till kommunerna. Vilka kommuner som sökt och fått denna rätt samt hur många beslut om att bilda NR eller NVO de har tagit framgår av *tabell 20*. Dessutom framgår antalet områden samt områdenas arealer.

Riksintressanta områden

I 3 kap 6 § miljöbalken anges att mark- och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Områden av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skall skyddas mot sådana åtgärder.

Naturvårdsverket avgör vilka områden som är riksintressanta för naturvård respektive friluftsliv. Dessa områden kallas riksobjekt och redovisas länsvis i *tabell 21*. Det senaste urvalet av riksobjekten för naturvärden utsågs vid en översyn som utfördes av Naturvårdsverket under åren 1996 till 1999. Områdena av riksintresse för friluftslivet avgränsades vid en översyn under åren 1986 till 1989.

Arealerna inkluderar land och vatten, såväl insjöar som territorialvatten. Siffrorna är avrundade till närmaste 100-tal.

En del av riksobjekten är också avsatta som NP, NR eller NVO. I stort sett alla NP ingår i riksobjekt.

De riksintressanta områdena för naturvård har klassificerats efter en indelning i riksvärden. Samma område kan ha flera riksvärden. De vanligaste riksvärdena är odlingsmark, våtmark, geovetenskapliga riksvärden, övrigt (skog, sjöar, vattendrag samt landskapstyper såsom fjäll- och skärgårdslandskap).

Skyddade älvar

I miljöbalken 4 kap 6 § anges att älvar kan skyddas mot vattenkraftsutbyggnad. Fyra älvar, Torne-, Kalix-, Pite- och Vindelälven, benämns nationalälvar. Skyddet är dock det samma för alla älvar som omfattas av det. För en del älvar avser skyddet hela avrinningsområdet, för andra enbart en älvsträcka, se *tabell 22*.

Nationalstadsparker

Genom en ändring av naturresurslagen (NRL) år 1995 skapades en möjlighet att inrätta s.k. nationalstadsparker. Den 1 januari 1995 inrättades den första nationalstadsparken, Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården, som hittills är den enda, se *karta 9*. Areal och folkmängd redovisas i *tabell 23*.

Det förekommer dock planering för att inrätta nationalstadsparker i Uppsala och Trollhättans kommuner.

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Dessa regler innebär att det kan var möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom bostadsområdena och områdena med byggnader för högre utbildning, vetenskaplig forskning, museiverksamhet, idrott och rekreation. Det är också möjligt att bygga om och anpassa byggnaderna efter sådana verksamheters behov. Åtgärderna ska dock utföras så att karaktären av byggnader i park bevaras.

Kostnader

Statens kostnader för naturvården består dels av kostnader för förvaltning av befintliga nationalparker och naturreservat m.m., dels av kostnader för markinlösen då nya reservat och parker m.m. bildas. De senare kostnaderna kan bestå dels av köp, dels av ersättning till markägaren för intrång, dels bidrag till kommuners och stiftelsers förvärv av mark för naturvårdsändamål.

För att säkra skyddade områden under år 2001 avsattes 422,4 milj. kr. Av detta avser 325,4 milj. kr köp, 96,4 milj. kr ersättning för intrång och 0,6 milj. kr bidrag.

En fördelning på län av kostnaderna framgår av *tabell 24a*, där även den areal som säkrats under året redovisas. Eftersom uppgifterna avser både befintliga och blivande parker och reservat stämmer de inte med arealuppgifterna i övriga tabeller. Fördelning av kostnaderna på olika markåtkomstformer görs i *tabell 24b*.

Utöver Naturvårdsverkets kostnader har Skogsstyrelsen under året kalenderåret 2001 betalat ut 92,1 milj. kr som ersättning för biotopskydd.

Internationell utblick

Jämförbarheten mellan olika länders statistik om skyddad natur är inte god. Detta beror bl.a. på att lagstiftningen varierar mellan länderna, att den institutionella strukturen är olika och att länderna har olika behov och prioriteringar.

Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) har skapat en databas med ambitionen att samla samtliga världens skyddade områden. Den senaste sammanställningen av databasen är utgiven under medverkan av The World Resources Institute och gäller situationen år 1999.

I *tabell 25* redovisas arealen skyddad natur för ett urval av länderna i sammanställningen. I flera europeiska länder var 1999 uppemot en femtedel av arealen skyddad i någon form. Motsvarande andelen för Sverige redovisades till 8 % (som år 2001 hade stigit till 10 %).

Beräknas de skyddade arealerna per invånare har de glesbebyggda nordiska länderna stora värden jämfört med de kontinentala EU-länderna.

Fördelning av NP, NR, NVO och DSO på kommuner

Försök har gjorts att fördela de skyddade arealerna nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden per kommun. Detta redovisas i *tabell 26*. Av olika skäl är kvaliteten på kommunuppgifterna något osäker. Orsaker till detta redovisas nedan.

Ett åttiotal skyddade områden sträcker sig över kommungräns. För dessa finns endast uppgifter om hela NR, NVO eller DSO i Naturvårdsregistret. För att kunna fördela arealerna på de olika kommunerna (i något fall upp till 5 kommuner), har de digitala gränserna för områdena använts. Det har då visat sig att de av LMV upprättade digitala gränserna ofta ger en areal som avviker från de som återfinns i Naturvårdsregistret, och som härstammar från länsstyrelsernas beslut. I några fall är differenserna betydande. Detta gäller även vissa större områden, t.ex. Gullmarns NVO och Värmlandsskårgårdens NR. Uppgifterna har i denna tabell justerats så att totalarealen stämmer med den som återfinns i Naturvårdsregistret.

De skyddade områdenas totalarealer innehåller både land- och vattenytor. Vattenarealerna består i sin tur av såväl insjöar och älvar som havsområden. Förhållandet mellan skyddade arealer och kommunernas totala arealer redovisas i *tabell 26* enbart för landdelen av dessa två typer av arealer. Detta gäller också för redovisningen i *karta 10*.

En sammanfattning av de olika typerna av skyddade områden på riksnivå görs i *tabell 27*.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

Tabell 1 Nationalparker 2001-12-31

Table 1 National parks

Namn	Län	Kommun	Areal tot, ha	Areal land, ha	Skyddsmotiv ¹
Ängsö	AB	Norrhälje	188	73	BOKLR
Tyresta	AB	Haninge Tyresö	1 970	1 880	BZOSXGKR
Store mosse	F	Gnosjö Vaggeryd Värnamo	7 850	7 491	BOESGL
Blå Junfrun	H	Oskarshamn	191	66	GL
Norra Kvill	H	Vimmerby	111	109	BZOS
Gotska Sandön	I	Gotland	4 500	3 638	ZGL
Stenshuvud	M	Simrishamn	302	242	BZOSGKLR
Dalby Söderskog	M	Lund	37	37	BSK
Söderåsen	M	Klippan Svalöv	719 906	718 905	BOKLR
Trestickan	O	Dals-Ed	2 909	2 722	GLS
Djurö	O	Mariestad	2 400	315	BZOSGKFLR
Tiveden	O	Karlsborg	1 353	1 216	BSGFL
Garphyttan	T	Laxå	111	111	K
Färnebofjärden	U	Heby Sala	10 100	5 990	BZFGKORS
	W	Avesta			
	X	Sandviken			
Töfsingsdalen	W	Älvdalen	1 615	1 613	ZSGL
Hamra	X	Ljusdal	29	28	BS
Skuleskogen	Y	Kramfors Örnsköldsvik	2 950	2 650	BSGL
Sånfjället	Z	Härjedalen	10 440	10 400	ZSGL
Björnlandet	AC	Åsele	1 130	1 095	SK
Abisko	BD	Kiruna	7 700	6 877	BEGFLR
Muddus	BD	Jokkmokk Gällivare	49 340	47 880	BZOSGLR
Padjelanta	BD	Jokkmokk	198 400	167 100	BZOGKLR
Pieljekaise	BD	Arjeplog	15 340	13 998	SL
Sarek	BD	Jokkmokk	197 000	193 100	BZOGLR
Stora Sjöfallet	BD	Jokkmokk Gällivare	127 800	118 700	BZOSGLR
Vadvetjäkka	BD	Kiruna	2 630	2 582	BGL
Haparanda skärgård	BD	Haparanda	6 000	770	BOGKR
Summa 2001			654 020	592 305	
Summa 2000			652 395	590 681	

1) Skyddsmotiven förklaras i avsnittet "Fakta om statistiken".

Tabell 2 Naturresevat länsvis 2001-12-31
Table 2 Nature reserves by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	Därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	176	71 928	23 660	33
C	74	29 290	17 189	59
D	74	34 544	10 737	31
E	101	41 274	10 841	26
F	67	8 926	8 039	90
G	73	12 275	7 628	62
H	123	32 346	12 355	38
I	63	70 508	5 716	8
K	63	11 001	5 422	49
M	148	64 204	16 587	26
N	119	12 125	9 189	76
O	294	70 747	41 365	58
S	72	93 563	39 155	42
T	96	10 924	7 738	71
U	78	25 216	12 032	48
W	140	216 993	211 218	97
X	95	19 864	10 820	54
Y	91	21 276	16 197	76
Z	41	433 406	407 476	94
AC	144	801 965	733 958	92
BD	154	1 830 816	1 682 635	92
Summa 2001	2 286	3 913 190	3 289 958	84
Summa 2000	2 192	3 893 654	3 273 867	84

Tabell 3 Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturresevat

Table 3 Population within different distances from national parks and nature reserves

Avstånd	Nationalparker, antal personer	% av tot bef	Naturresevat, antal personer	% av tot bef	Nationalparker o naturresevat	% av tot bef
Inom	0	0,0	7 500	0,1	7 500	0,1
5 km	94 500	1,1	5 070 000	57,1	5 078 000	57,2
10km	300 000	3,4	7 831 000	88,2	7 840 000	88,3
20 km	1 304 000	14,7	8 760 000	98,6	8 770 000	98,7
30 km	2 470 000	27,8	8 848 000	99,6	8 848 000	99,6
40 km	3 239 000	36,5	8 871 000	99,9	8 871 000	99,9
50 km	3 868 000	43,5	8 883 000	100,0	8 883 000	100,0
100km	7 261 000	81,7	8 909 000	100,0	8 909 000	100,0

Tabell 4 Nationalparker och naturresevat inom 50 km kring de 10 största tätorterna
Table 4 National parks and nature reserves within 50 km around the 10 largest cities

Tätort	Areal NP, ha	därav land	Areal NR, ha	därav land	Sa areal NP och NR, ha	därav land	Totalt areal inom 50 km	därav land	% NP o NR total areal	därav land
Stockholm	2 158	1 953	82 762	30 436	84 920	32 389	1 370 920	916 050	6,2	3,5
Göteborg	0	0	35 132	18 960	35 132	18 960	1 156 400	643 910	3,0	2,9
Malmö	1 662	1 660	51 374	7 597	53 036	9 257	971 670	431 700	5,5	2,1
Uppsala	0	0	25 312	18 513	25 312	18 513	947 420	860 370	2,7	2,2
Västerås	12	7	29 793	13 480	29 805	13 487	933 100	832 770	3,2	1,6
Örebro	110	110	5 766	5 109	5 876	5 219	929 150	837 410	0,6	0,6
Linköping	0	0	11 972	4 034	11 972	4 034	939 320	834 850	1,3	0,5
Helsingborg	1 653	1 651	9 078	6 511	10 731	8 162	920 550	412 000	1,2	2,0
Norrköping	0	0	19 794	4 627	19 794	4 627	913 070	776 080	2,2	0,6
Jönköping	7 850	7 491	10 180	10 002	18 030	17 493	1 012 480	905 890	1,8	1,9
De 10	13 445	12 872	281 163	119 269	294 608	132 141	8 240 200	5 830 000	3,6	2,3

Tabell 5 Landareal nationalparker och naturreservat per person inom 50 km kring de 10 största tätorterna, m² Table 5 Land area of national parks and nature reserves per person within 50 km around the 10 largest cities, m²

Tätort	Befolkning, antal	Nationalpark	Naturreservat	Totalt
Stockholm	1 212 200	16	251	267
Göteborg	495 800	0	382	382
Malmö	248 500	67	306	373
Uppsala	124 000	0	1 493	1 493
Västerås	102 500	1	1 315	1 316
Örebro	95 400	12	536	547
Linköping	94 200	0	428	428
Helsingborg	87 900	188	741	929
Norrköping	82 700	0	559	559
Jönköping	81 400	920	1 228	2 149

Tabell 6 Naturvårdsområden länsvis 2001-12-31

Table 6 Nature management areas by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	15	12 893	6 827	53
C	-	-	-	-
D	4	2 636	2 037	77
E	2	311	311	100
F	4	2 796	2 141	77
G	3	232	177	76
H	17	9 261	9 261	100
I	7	12 306	12 049	98
K	2	965	817	85
M	10	6 476	6 177	95
N	5	5 290	1 560	29
O	38	94 743	39 639	42
S	1	11 400	10 000	88
T	1	14 800	13 500	91
U	1	8 700	8 100	93
W	6	25 525	23 187	91
X	13	7 280	3 366	46
Y	3	6 841	5 963	87
Z	1	270	265	98
AC	6	690	210	30
BD	2	683	668	98
Summa 2001	141	224 097	146 255	65
Summa 2000	140	223 914	146 071	65

Tabell 7 Naturminnen länsvis 2001-12-31

Table 7 Natural monuments by county

Län	Antal
AB	140
C	30
D	24
E	99
F	67
G	85
H	214
I	27
K	76
M	52
N	39
O	211
S	25
T	65
U	43
W	155
X	9
Y	17
Z	23
AC	12
BD	20
Summa 2001	1 433
Summa 2000	1 436

Tabell 8 Djurskyddsområden länsvis 2001-12-31

Table 8 Wildlife sanctuaries by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	31	1 805	508	28
C	30	4 896	332	7
D	162	8 212	848	10
E	70	9 842	806	8
F	27	695	259	37
G	6	114	33	29
H	118	5 571	875	16
I	14	1 987	924	47
K	70	1 548	577	37
M	61	9 181	1 768	19
N	23	568	202	36
O	281	8 343	5 048	61
S	39	678	147	22
T	2	232	110	47
U	8	54	3	6
W	8	159	100	63
X	10	1 916	16	1
Y	17	303	228	75
Z	13	1 756	1 115	63
AC	2	1 425	1 275	89
BD	47	48 160	45 435	94
Summa 2001	1 039	107 445	60 609	56
Summa 2000	1 049	107 617	60 659	56

Tabell 9 Huvudsakliga skyddsmotiv 2001-12-31
Table 9 Main reasons for protection

Motiv	Beteckning	Antal objekt (NP, NR, NVO)
Botanik	B	1 181
Friluftsliv	R	1 037
Skoglig ekologi	S	816
Geovetenskap	G	657
Landskapsbild	L	556
Ekologi (allmän, övrig terrester)	E	546
Ornitologi	O	492
Zoologi (exkl ornitologi)	Z	467
Kulturvetenskap	K	455
Hydrologi	H	116
Limnisk ekologi	Li	67
Pedagogik	P	52
Forskningsområde (referensområde)	F	37
Marin ekologi	M	34
Naturgeografi	Ng	1

**Tabell 10 Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden
länsvis 2001-12-31. Hektar**

Table 10 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Hectares

Län	Lövskog	Blandskog	Barrskog	Myr	Agrar odlings- mark	Vegeta- tionstäckt öppen fastmark	Substrat- dominerad mark	Vatten	Övrigt	Totalt
AB	2 874	3 035	11 039	1 056	7 779	13	6 133	54 538	509	86 976
C	747	2 548	7 785	2 942	2 490	-	493	12 101	184	29 290
D	797	925	5 553	853	2 166	-	2 238	24 374	273	37 180
E	1 128	878	5 208	583	2 440	-	873	30 433	41	41 585
F	726	587	4 718	10 779	773	1	35	1 900	53	19 572
G	643	425	2 817	3 290	559	-	19	4 702	53	12 506
H	1 652	604	5 236	714	2 724	9 597	1 165	20 189	27	41 908
I	66	28	7 392	721	8 094	1 897	3 191	65 910	15	87 314
K	2 892	275	1 075	69	1 828	-	43	5 727	58	11 967
M	6 089	853	4 402	618	11 230	101	815	47 979	557	72 644
N	1 438	817	2 452	1 141	4 003	-	904	6 650	12	17 415
O	6 642	4 092	32 602	9 043	15 886	256	14 803	86 555	1 256	171 135
S	816	1 377	40 310	3 930	572	-	2 148	55 807	2	104 962
T	587	479	16 135	4 199	740	-	17	4 608	39	26 803
U	1 743	3 027	10 861	3 233	4 059	452	234	15 394	34	39 036
W	13 579	1 765	99 605	32 034	1 122	76 866	11 033	8 175	94	244 272
X	997	4 753	5 780	3 687	458	337	567	15 376	31	31 986
Y	230	2 032	13 805	3 273	1 442	6	3 363	6 901	14	31 067
Z	28 716	109	129 115	46 482	118	59 190	154 409	25 975	4	444 116
AC	207 710	10 096	122 620	109 965	1 903	210 300	72 161	69 024	6	803 785
BD	465 094	47 502	645 158	325 200	844	636 435	100 436	198 404	16 637	2 435 709
Summa	746 196	86 205	1 173 667	563 812	71 231	995 451	375 078	760 721	19 899	4 791 225

Tabell 11 Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2001-12-31. Procent

Table 11 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Percent

Län	Lövskog	Blandskog	Barrskog	Myr	Agrar odlingsmark	Vegetationstäckt öppen fastmark	Substratdominerad mark	Vatten	Övrigt	Totalt
AB	3	3	13	1	9	0	7	63	1	100
C	2	9	27	10	9	-	2	41	1	100
D	2	2	15	2	6	-	6	66	1	100
E	3	2	13	1	6	-	2	73	0	100
F	4	3	24	55	4	0	0	10	0	100
G	5	3	23	26	4	-	0	38	0	100
H	4	1	12	2	7	23	3	48	0	100
I	0	0	8	1	9	2	4	75	0	100
K	24	2	9	1	15	-	0	48	0	100
M	8	1	6	1	15	0	1	66	1	100
N	8	5	14	7	23	-	5	38	0	100
O	4	2	19	5	9	0	9	51	1	100
S	1	1	38	4	1	-	2	53	0	100
T	2	2	60	16	3	-	0	17	0	100
U	4	8	28	8	10	1	1	39	0	100
W	6	1	41	13	0	31	5	3	0	100
X	3	15	18	12	1	1	2	48	0	100
Y	1	7	44	11	5	0	11	22	0	100
Z	6	0	29	10	0	13	35	6	0	100
AC	26	1	15	14	0	26	9	9	0	100
BD	19	2	26	13	0	26	4	8	1	100
Summa	16	2	24	12	1	21	8	16	0	100

Tabell 12a De 10 största naturreservaten 2001-12-31. Hektar

Table 12a The 10 largest nature reserves by area

Län	Namn	Totalareal	Landareal
AC	Vindelfjällen	550 854	527 354
BD	Torneträsk-Soppero fjällurskog	337 111	324 620
BD	Sjaunja	285 000	277 500
BD	Udtja	150 000	120 000
Z	Vålådalen	117 500	116 000
BD	Ultevis fjällurskog	117 268	115 286
BD	Pärlälvens fjällurskog	114 872	108 814
Z	Hotagen	113 000	105 000
BD	Lina fjällurskog	98 065	93 180
BD	Pessinki fjällurskog	97 245	95 079

Tabell 12b De 10 största naturvårdsområdena 2001-12-31. Hektar

Table 12b The 10 largest nature management areas by area

Län	Namn	Totalareal	Landareal
*	Malingsbo-Kloten	48 500	44 600
O	Gullmarn	40 287	11 696
I	Gotlandskusten	11 800	11 800
S	Brattforsheden	11 400	10 000
O	Tanumskusten	9 605	2 171
O	Stigfjorden	7 000	1 500
O	Kinneulle	6 655	6 655
O	Kållands skärgårdar	6 500	840
O	Halle och Hunnebergs platåer	6 135	5 990
Y	Nordingrå	6 000	5 500

Anm.: * summan av tre angränsande NVO med samma namn i län T, U och W.

Tabell 12c De 10 största djurskyddsområdena 2001-12-31. Hektar
 Table 12c The 10 largest wildlife sanctuaries by area

Län	Namn	Totalareal	Landareal	Typ
BD	Tjälmejaure	44 010	44 000	F
E	Klacksten mfl, Gryt, S:t Anna	5 000	3	S
M	Bjärehalvöns kust	4 700	550	F
O	Bjurum-Dagsnäs	3 600	3 585	F
D	Enskär	2 670	195	F
M	Väderön 1:1	2 105	327	F
C	Västerbådan-Lågagrunden	1 540	15	S
D	Källskären	1 400	2	F
X	Lillgrund	1 300	0	S
H	Örö Sankor	1 095	2	S

Anm.: F= fågelskyddsområde, S= sälskyddsområde
 Note: F=bird wildlife sanctuary, S=seal wildlife sanctuaries

Tabell 13 Storleksfördelning av skyddade områden 2001-12-31
 Table 13 Size distribution of protected areas, hectares

Typ	Storleksgrupp i hektar (totalareal)						Totalt
	<10	10-100	100-1 000	1 000-10 000	10 000-100 000	>100 000	
<i>Antal områden</i>							
NP	-	2	5	13	4	3	27
NR	478	991	615	161	33	8	2 286
NVO	13	31	71	21	5	0	141
DSO	550	391	85	12	1	0	1 039
Summa	1 041	1 415	776	207	43	11	3 493
<i>Areal i hektar (land+vatten)</i>							
NP	-	65	903	44 632	85 220	523 200	654 020
NR	2 184	39 290	203 689	451 653	1 429 839	1 786 535	3 913 190
NVO	78	1 400	29 841	89 492	103 287	0	224 097
DSO	2 339	11 796	22 785	26 514	44 010	0	107 445
Summa	4 601	52 551	257 218	612 291	1 662 356	2 309 735	4 898 752

Tabell 14 Skyddad myr inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31. Hektar

Table 14 Protected mires in national parks, nature reserves and nature management areas by county, hectares

Län	Skyddad myrareal, ha	Total myrareal, ha	Andel med skydd, %
AB	1 056	11 000	9,6
C	2 942	17 000	17,3
D	853	17 000	5,0
E	583	22 000	2,7
F	10 779	73 000	14,8
G	3 290	55 000	6,0
H	714	25 000	2,9
I	721	10 000	7,2
K	69	3 000	2,3
M	618	22 000	2,8
N	1 141	32 000	3,6
O	9 043	108 000	8,4
S	3 930	152 000	2,6
T	4 199	57 000	7,4
U	3 233	33 000	9,8
W	32 034	422 000	7,6
X	3 687	156 000	2,4
Y	3 273	202 000	1,6
Z	46 482	851 000	5,5
AC	109 965	913 000	12,0
BD	325 200	1 764 000	18,4
Summa	563 812	4 945 000	11,4

Tabell 15 Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31

Table 15 Managers of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county

Län	Staten	Kommun	Privat	Totalt
AB	109	48	80	237
C	52	7	16	75
D	60	9	9	78
E	87	16	0	103
F	53	13	7	73
G	69	6	11	86
H	139	1	7	147
I	66	4	4	74
K	47	8	10	65
M	127	21	19	167
N	64	22	34	120
O	178	63	80	321
S	61	3	0	64
T	62	19	13	94
U	57	14	11	82
W	99	26	24	149
X	80	21	19	120
Y	70	18	5	93
Z	30	5	6	41
AC	140	5	6	151
BD	148	3	14	165
Summa 2001	1 798	332	375	2 505
Summa 2000	1 768	325	372	2 465

Tabell 16 Skötselplaner för naturreservat och naturvårdsområden 2001-12-31

Table 16 Management plans for nature reserves and nature management areas

Län	Skötselplan fastställd		Skötselplan saknas		Summa Antal
	Antal	%	Antal	%	
AB	132	69	59	31	191
C	54	73	20	27	74
D	56	72	22	28	78
E	92	89	11	11	103
F	57	80	14	20	71
G	66	87	10	13	76
H	111	80	27	20	138
I	64	91	6	9	70
K	50	77	15	23	65
M	116	74	41	26	157
N	97	78	27	22	124
O	243	73	89	27	332
S	67	92	6	8	73
T	91	94	6	6	97
U	75	95	4	5	79
W	139	95	7	5	146
X	93	86	15	14	108
Y	72	77	22	23	94
Z	42	100	0	0	42
AC	145	97	5	3	150
BD	118	76	38	24	156
Summa 2001	1 980	82	444	18	2 424
Summa 2000	1 895	81	437	19	2 332

Tabell 17 Djur- och växtarter fridlysta i hela landet 2001-12-31

Table 17 Animal and plant species which are protected in the whole country

Artgrupper	Arter	Antal
I. Djurarter	Kräldjur	7
	Groddjur	13
	Ryggradslösa djur	25
II. Växtarter	Orkidéer	45
	Övriga Kärlväxter	186
	Mossor	11
	Lavar	8
	Svampar	5
III. Fisk- och skaldjursarter	Fiskar	1
	Skaldjur	1

Källa: Naturvårdsverket

Tabell 18 Biotopskyddsområden 2001-12-31

Table 18 Protection of biotopes

Län	Skogsbiotoper		Biotoper i jordbruksmark	
	Antal	Areal, ha	Antal	Areal, ha
AB				
C	97*	317*		
D	99	280		
E	106	302	7	10
F	81	171		
G	68	195	1	2
H	102	227		
I	72	229		
K	59	146	11	38
M	133	268		
N	57	129	1	2
O	201	521	57	101
S	258	642		
T	98	213		
U	77	189	1	2
W	117	512	1	0
X	110	374		
Y	51	178		
Z	97	415		
AC	124	464		
BD	159	557		
Summa 2001	2 166	6 328	79	155
Summa 2000	1 548	4 439	71	145

* AB och C län samredovisat

Källa: Skogsstyrelsen (skogsmark) och Naturvårdsverket (jordbruksmark)

Tabell 19 Reservat i marin miljö 2001-12-31

Table 19 Marine protected areas

Län	Namn	Areal, ha	Varav land	Typ
I	Kopparstenarna/Gotska Sandön/ Salvo rev	66 500	3 638	NP+NR
M	Falsterbohalvöns havsområde med Måkläppen	40 755	30	NR
	Östra Kullaberg	1 742	339	NR
	Hallands Väderö	102	-	NR
	Knähaken (Helsingborg)	ca 1 400	-	NR
O	Gullmarsfjorden	40 300	11 700	NR (NVO)
AC	Holmöarna	25 000	2 650	NR
S:a		175 799	18 357	

Tabell 20 Kommunala beslut om NR och NVO till 2001-12-31
 Table 20 Decisions on NR and NVO by local government

Län	Kommun	NR		NVO		
		Antal	Areal, ha	Antal	Areal, ha	
AB	Botkyrka	5	67			
	Huddinge	2	108	1	680	
	Järfälla	1	1 066	1	223	
	Nacka	2	115	3	970	
	Norrtälje	2	73			
	Sigtuna	1	52			
	Stockholm	3	426			
	Södertälje	4	357	1	15	
	Tyresö	1	76			
	C	Tierp	1	31		
Uppsala		1	1 746			
E	Finspång	1	48			
	Motala	1	38			
	Norrköping	3	493			
	Linköping	1	40			
F	Jönköping	1	242			
	Tranås	3	87			
	Vetlanda	1	35			
G	Växjö	1	328	1	80	
H	Västervik	1	328			
I	Gotland	1	51			
M	Helsingborg	1	1 400			
	Höör	1	12			
	Svalöv	1	90			
O	Alingsås	1	40			
	Borås	2	557			
	Falköping	1	84			
	Göteborg	-	-	1	9	
	Kungälv	1	212			
	Mariestad	1	22			
	Mark	1	57			
	Mölnadal	1	87			
	Partille	1	275			
	Skövde	4	126			
	Trollhättan	-	-	1	84	
	Uddevalla	1	1 020			
	Vara	1	20			
	Vårgårda	1	54			
Vänersborg	1	18				
S	Karlstad	1	68			
T	Hallsberg	1	7			
	Karlskoga	1	31			
	Kumla	1	18			
	Lindesberg	3	95			
	Nora	1	35			
	Örebro	3	393			
	U	Surahammar	1	37		
		Avesta	1	0		
	W	Borlänge	4	246		
		Gagnef	13	573		
Leksand		8	171			
Malung		1	25			
Mora		2	143			
Orsa		1	0			
Smedjebacken		1	48			
Älvdalen		1	35	1	184	
X		Bollnäs+Ovanåker	-	-	1	70 ¹
		Ljusdal	2	9	2	456
Y	Sundsvall	4	331			
	Timrå	1	395			
	Örnsköldsvik	3	180			
Summa 2001		111	12 720	14	2 771	
Summa 2000		102	10 360	14	2 771	

1)delad

Tabell 21 Riksintressanta områden, areal i hektar
Table 21 Areas of national interest, area in hectares

Län	För naturvård		För friluftsliv	
	Antal	Areal	Antal	Areal
AB	53	490 200	9	474 600
C	83	134 200	2	34 000
D	80	190 000	12	211 500
E	106	212 800	7	151 900
F	143	134 800	6	32 900
G	63	82 300	4	71 500
H	101	315 700	13	176 800
I	93	138 900	6	72 900
K	42	75 300	6	49 600
M	91	297 300	13	181 100
N	56	181 100	15	146 500
O	194	775 300	34	652 500
S	73	188 800	7	224 300
T	78	67 800	3	65 400
U	54	51 700	9	50 200
W	158	395 400	20	608 100
X	106	262 100	6	276 500
Y	94	453 700	10	127 300
Z	128	1 265 800	16	1 487 500
AC	131	1 324 300	10	1 311 600
BD	72	3 367 500	7	4 492 400
S:a	1 999	10 405 000	215	10 898 100

Källa: Naturvårdsverket

Tabell 22 **Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad**
 Table 22 Rivers protected against hydro electric power exploitation

SMHI-nr Älv	Delområde	Areal, km ²
Nationalälvar		
1 Torneälven		40 153,6
4 Kalixälven		18 127,8
13 Piteälven		11 284,7
28 I Umeälven	Vindelälven	12 629,3
Summa skyddade nationalälvar		82 195,4
Övriga vattenområden		
7 Råneälven		4 207,3
9 I Luleälven	Stora Luleälven uppströms Akkajaure	2 841,1
	Lilla Luleälven uppströms Skalka	1 776,5
	Lilla Luleälven uppströms Tjaktjaure	869,3
	Pärlälven	2 296,0
17 Äbyälven		1 343,9
18 Byskeälven		3 661,8
20 I Skellefteälven	Källflödena uppströms Sädvajaure	659,8
	Källflödena uppströms Riebnis	524,1
	Malån	1 916,6
26 Sävarån		1 161,1
28 I Umeälven	Tärnaån	1 089,7
	Girjesån	579,4
	Juktån uppströms Fjosoken	671,3
30 Öreälven		3 028,7
32 Lögdeälven		1 608,2
36 Moälven		2 307,2
38 I Ängermanälven	Lejarälven	593,3
	Storån uppströms Klumpvattnet	440,8
	Långselån-Rörströmsälven	2 727,9
	Saxån	233,2
	Ransarån uppströms Ransarn	420,1
	Vojmån uppströms Vojmsjön	1 058,1
40 I Indalsälven	Äreälven	2 852,8
	Ammerån	3 097,7
	Storån-Dammån	440,8
	Hårkan	3 989,9
42 I Ljungan	Ljungan uppströms Storsjön	501,3
	Gimån uppströms Holmsjön	2 854,3
48 I Ljusnan	Voxnan uppströms Vallhaga	2 411,3
53 I Dalälven	Västerdalälven uppströms Hummelforsen	4 418,5
	Österdalälven uppströms Trängslet	4 521,5
74 Emån		4 471,8
84 Bräkneån		462,3
86 Mörrumsån		3 369,1
100 Fylleån		393,8
112 I Enningdalsälven	Enningdalsälven uppströms riksgränsen till Norge	691,7
115 I Vefsna	Vapstälven	601,3
Summa skyddade övriga vattenområden		71 093,5
Summa skyddade nationalälvar och övriga vattenområden		153 288,9
Älvsträckor		
28 I Umeälven	Tärnaforsen mellan Stor-Laisan och Gäuta	..
38 I Ängermanälven	Faxälven mellan Edsele och Helgumsjön	..
40 I Indalsälven	Långan nedströms Landösjön	..
42 I Ljungan	Sträckan mellan Havern och Holmsjön	..
	Sträckan nedströms Viforsen	..
48 I Ljusnan	Sträckan mellan Hede och Svegsjön	..
	Sträckan mellan Laforsen och Arbråsjöarna	..
53 I Dalälven	Västerdalälven nedströms Skiffsforsen	..
	Dalälven nedströms Näs bruk	..
108 I Göta älv	Klarälven mellan Höljes och Edebäck	..

Tabell 23 Nationalstadspark

Table 23 National city parks

Kommun	Areal (hektar)				Folkmängd 2000-12-31
	totalt	land	sjö	hav	
Stockholm	1 751	1 304	13	434	14 215
Solna	750	581		169	7 550
Lidingö	138	12		125	3
Summa	2 639	1 897	13	729	21 768

Tabell 24a Kostnader för säkrade områden år 2001, tkr

Table 24a Costs for secured areas, year 2001, 1 000 SEK

Län	Tkr	Area, ha
AB	11 231	235
C	6 347	216
D	5 333	264
E	21 506	592
F	20 957	491
G	8 344	991
H	17 566	365
I	3 136	599
K	11 767	208
M	13 012	203
N	28 488	798
O	33 624	956
S	44 920	2 593
T	19 651	638
U	31 895	654
W	26 425	1 864
X	34 742	1 376
Y	20 700	573
Z	22 995	1 199
AC	19 175	915
BD	20 624	4 795
Summa 2001	422 438	20 525
Summa 2000	345 402	21 585

Tabell 24b Fördelning på olika markåtkomstformer

Table 24b Breakdown of costs by form of acquisition

	Antal	Tkr	Hektar
Köp	363	325 390	16 824
Intrång	172	96 406	3 655
Bidrag	4	642	46
Summa 2001	539	422 438	20 525
Summa 2000	378	345 402	21 585

Tabell 25 Skyddad natur i ett urval av länder 1999
Table 25 Protected nature in some countries in 1999

Land	Skyddad natur			
	Antal	Areal, 1000 ha	% av landareal	ha/1000 inv
EU-länder				
Belgien	72	86	2,8	8
Danmark	220	1 380	32,0	260
Finland	260	1 867	5,5	362
Frankrike	1 341	7 437	13,5	126
Irland	72	65	0,9	18
Italien	422	2 204	7,3	38
Nederländerna	82	232	5,7	15
Portugal	58	603	6,6	61
Spanien	328	4 240	8,4	108
Storbritannien	515	5 000	20,4	85
Sverige	348	3 645	8,1	411
Tyskland	1 398	9 620	26,9	117
Österrike	695	2 451	29,2	303
Övriga nordiska länder				
Island	79	981	9,5	3 580
Norge	180	2 093	6,5	472
Övriga				
USA	3 063	123 120	13,1	455
Kanada	3 083	90 702	9,1	2 993
Japan	96	2 561	6,8	20
Australien	3 727	54 250	7,0	2 896
Ryssland	219	52 907	3,1	361

Källa: World Resources 2000-2001. The World Resources Institute et al. 2000.

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2001, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Alvesta	0	8	0	3	11	0	1 143	0	95	1 238	0	724	0	27	751	0,8
Lessebo	0	3	0	0	3	0	250	0	0	250	0	128	0	0	128	0,3
Ljungby	0	21	0	1	22	0	3 147	0	0	3 147	0	2 537	0	0	2 537	1,4
Markaryd	0	3	0	0	3	0	70	0	0	70	0	66	0	0	66	0,1
Tingsryd	0	11	1	1	13	0	1 936	135	4	2 075	0	446	82	2	529	0,5
Uppvidinge	0	11	1	0	12	0	1 644	17	0	1 661	0	1 554	15	0	1 569	1,3
Växjö	0	13	1	1	15	0	2 539	80	15	2 634	0	949	80	5	1 033	0,6
Älmhult	0	5	0	1	6	0	1 546	0	0	1 546	0	1 225	0	0	1 225	1,4
Kronobergs (G)	0	73	3	6	82	0	12 275	232	114	12 621	0	7 629	177	33	7 839	0,9
Borgholm	0	29	0	7	36	0	5 056	0	616	5 672	0	3 860	0	368	4 228	6,3
Emmaboda	0	3	0	0	3	0	35	0	0	35	0	35	0	0	35	0,1
Hultsfred	0	7	0	1	8	0	422	0	320	742	0	378	0	0	378	0,3
Högsby	0	9	0	0	9	0	738	0	0	738	0	651	0	0	651	0,9
Kalmar	0	10	0	10	20	0	2 417	0	643	3 060	0	572	0	28	599	0,6
Mönsterås	0	3	0	3	6	0	3 429	0	46	3 474	0	839	0	12	851	1,4
Mörbylånga	0	19	17	6	42	0	1 572	9 261	806	11 639	0	1 263	9 261	173	10 697	16,0
Nybro	0	5	0	0	5	0	217	0	0	217	0	216	0	0	216	0,2
Oskarshamn	1	13	0	15	29	191	10 057	0	1 614	11 862	66	2 186	0	43	2 295	2,2
Torsås	0	1	0	7	8	0	165	0	70	235	0	43	0	12	55	0,1
Vimmerby	1	0	0	1	2	111	0	0	1	112	109	0	0	1	109	0,1
Västervik	0	26	0	68	94	0	8 238	0	1 456	9 694	0	2 312	0	238	2 550	1,4
Kalmar (H)	2	123	17	118	260	302	32 346	9 261	5 571	47 480	175	12 355	9 261	875	22 665	2,0
Gotland	1	63	7	14	85	4 500	70 508	12 306	1 987	89 300	3 638	5 716	12 049	924	22 328	7,1
Gotland (I)	1	63	7	14	85	4 500	70 508	12 306	1 987	89 300	3 638	5 716	12 049	924	22 328	7,1
Karlskrona	0	14	1	12	27	0	2 115	900	177	3 192	0	1 058	780	54	1 891	3,9
Karlskrona	0	14	1	29	44	0	2 433	65	950	3 448	0	887	37	375	1 300	1,2
Olofström	0	4	0	0	4	0	817	0	0	817	0	683	0	0	683	1,7
Ronneby	0	27	0	20	47	0	4 292	0	355	4 647	0	1 746	0	125	1 871	2,3
Sölvesborg	0	5	0	9	14	0	1 345	0	66	1 410	0	1 049	0	23	1 072	5,8
Blekinge (K)	0	63	2	70	135	0	11 001	965	1 548	13 514	0	5 422	817	577	6 816	2,3
Bjuv	0	2	1	0	3	0	74	72	0	146	0	74	71	0	145	1,3
Bromölla	0	1	1	5	7	0	19	8	71	97	0	17	8	22	47	0,3
Burlöv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Båstad	0	8	0	10	18	0	3 040	0	6 130	9 170	0	1 627	0	793	2 420	11,1
Eslöv	0	4	0	0	4	0	76	0	0	76	0	72	0	0	72	0,2
Helsingborg	0	10	0	0	10	0	2 030	0	0	2 030	0	471	0	0	471	1,4
Hässleholm	0	3	0	7	10	0	147	0	278	425	0	117	0	82	198	0,2
Höganäs	0	11	0	1	12	0	1 667	0	10	1 677	0	1 290	0	3	1 292	9,0
Hörby	0	5	0	1	6	0	1 174	0	12	1 186	0	573	0	12	585	1,4
Höör	0	10	0	0	10	0	371	0	0	371	0	371	0	0	371	1,3
Klippan	1	0	1	0	2	719	0	43	0	762	718	0	43	0	761	2,0
Kristianstad	0	16	1	26	43	0	1 323	280	214	1 817	0	1 158	280	71	1 509	1,2
Kävlinge	0	4	0	0	4	0	896	0	0	896	0	556	0	0	556	3,6
Landskrona	0	4	1	0	5	0	358	662	0	1 020	0	246	662	0	908	6,5
Lomma	0	2	0	0	2	0	186	0	0	186	0	49	0	0	49	0,9
Lund	1	19	1	1	22	37	3 373	4 482	600	8 492	37	3 345	4 298	600	8 280	19,2
Malmö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Osby	0	2	0	4	6	0	64	0	617	681	0	59	0	88	147	0,3
Perstorp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Simrishamn	1	5	0	1	7	302	286	0	32	620	242	286	0	0	528	1,3
Sjöbo	0	5	0	0	5	0	879	0	0	879	0	879	0	0	879	1,8
Skurup	0	4	1	0	5	0	60	19	0	79	0	58	15	0	73	0,4
Staffanstorps	0	1	0	0	1	0	6	0	0	6	0	3	0	0	3	0,0
Svalöv	1	5	0	0	6	906	565	0	0	1 471	905	559	0	0	1 463	3,7
Svedala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Tomelilla	0	6	0	0	6	0	2 695	0	0	2 695	0	2 674	0	0	2 674	6,7
Trelleborg	0	1	1	0	2	0	22	24	0	46	0	22	9	0	31	0,1
Vellinge	0	11	0	0	11	0	43 522	0	0	43 522	0	988	0	0	988	6,9
Ystad	0	8	2	0	10	0	1 365	887	0	2 252	0	1 086	792	0	1 878	5,3
Åstorp	0	1	0	0	1	0	3	0	0	3	0	3	0	0	3	0,0
Ängelholm	0	1	0	2	3	0	3	0	1 207	1 210	0	3	0	97	100	0,2
Örkelljunga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Östra Göinge	0	1	0	7	8	0	2	0	12	13	0	2	0	2	3	0,0
Skåne (M)	3	148	10	61	222	1 964	64 204	6 476	9 181	81 826	1 902	16 587	6 177	1 768	26 433	2,4

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2001, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Falkenberg	0	23	1	1	25	0	1 278	970	18	2 226	0	846	440	2	1 288	1,2
Halmstad	0	38	0	3	41	0	3 257	0	113	3 370	0	2 878	0	113	2 991	2,9
Hylte	0	8	1	3	12	0	869	40	33	942	0	168	40	5	213	0,2
Kungsbacka	0	16	2	7	25	0	3 970	2 080	239	6 289	0	3 026	830	22	3 877	6,4
Laholm	0	19	0	0	19	0	1 253	0	0	1 253	0	1 248	0	0	1 248	1,4
Varberg	0	20	1	9	30	0	1 499	2 200	165	3 863	0	1 023	250	61	1 334	1,5
Halland (N)	0	119	5	23	147	0	12 125	5 290	568	17 983	0	9 189	1 560	202	10 951	2,0
Ale	0	6	0	0	6	0	557	0	0	557	0	473	0	0	473	1,5
Alingsås	0	10	1	12	23	0	406	3	36	444	0	124	3	12	138	0,3
Bengtsfors	0	6	0	5	11	0	419	0	109	528	0	404	0	15	419	0,5
Bollebygd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Borås	0	7	1	4	12	0	643	8	17	668	0	629	8	1	638	0,7
Dals-Ed	1	5	0	5	11	2 909	779	0	60	3 747	2 722	779	0	5	3 506	4,8
Essunga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Falköping	0	27	0	1	28	0	3 774	0	1 972	5 746	0	2 333	0	1 964	4 297	4,1
Färgelanda	0	2	0	0	2	0	919	0	0	919	0	837	0	0	837	1,4
Grästorp	0	2	1	1	4	0	245	2 035	6	2 286	0	245	2 025	6	2 276	8,6
Gullspång	0	5	0	3	8	0	713	0	142	855	0	169	0	69	238	0,8
Göteborg	0	11	2	11	24	0	9 746	206	171	10 122	0	3 779	77	44	3 900	8,7
Götene	0	3	1	0	4	0	402	6 655	0	7 057	0	399	6 655	0	7 054	17,4
Herrljunga	0	2	0	1	3	0	151	0	11	162	0	151	0	2	153	0,3
Hjo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Härryda	0	3	0	0	3	0	260	0	0	260	0	219	0	0	219	0,8
Karlsborg	1	6	2	2	11	389	1 128	103	6	1 626	349	553	82	1	985	2,3
Kungälv	0	14	1	16	31	0	6 208	422	491	7 121	0	2 989	102	101	3 193	8,8
Lerum	0	3	0	0	3	0	106	0	0	106	0	88	0	0	88	0,3
Lidköping	0	7	3	13	23	0	52	6 815	364	7 231	0	51	1 038	58	1 147	1,7
Lilla Edet	0	3	0	0	3	0	531	0	0	531	0	481	0	0	481	1,5
Lysekil	0	7	4	18	29	0	637	26 771	461	27 869	0	475	7 972	160	8 607	41,0
Mariestad	1	8	3	6	18	2 400	1 093	3 035	22	6 551	315	293	724	4	1 336	2,2
Mark	0	7	0	6	13	0	260	0	8	268	0	252	0	4	256	0,3
Mellerud	0	4	0	1	5	0	381	0	210	591	0	355	0	12	367	0,7
Munkedal	0	9	1	1	11	0	2 069	4 321	92	6 482	0	1 836	1 255	52	3 142	4,9
Mölnådal	0	4	0	0	4	0	1 923	0	0	1 923	0	1 706	0	0	1 706	11,6
Orust	0	9	2	6	17	0	4 053	3 744	125	7 922	0	2 168	861	47	3 075	7,9
Partille	0	3	0	0	3	0	719	0	0	719	0	704	0	0	704	12,3
Skara	0	12	0	1	13	0	3 899	0	1 628	5 257	0	2 259	0	1 621	3 880	8,8
Skövde	0	21	1	3	25	0	1 141	617	13	1 771	0	1 141	408	10	1 559	2,3
Sotenäs	0	4	3	7	14	0	1 157	307	171	1 635	0	805	185	83	1 073	7,7
Stenungsund	0	6	1	1	8	0	2 828	2 136	8	4 971	0	2 316	389	4	2 709	10,7
Strömstad	0	10	2	25	37	0	3 261	512	381	4 154	0	1 470	194	97	1 762	3,7
Svenljunga	0	4	1	4	9	0	17	3 117	68	3 202	0	13	1 793	10	1 815	2,0
Tanum	0	18	2	81	101	0	3 845	9 646	973	14 465	0	1 903	2 251	276	4 430	4,9
Tibro	0	1	0	0	1	0	32	0	0	32	0	32	0	0	32	0,1
Tidaholm	0	4	2	2	8	0	16	5 575	29	5 620	0	16	5 315	6	5 337	10,2
Tjörn	0	4	3	23	30	0	4 545	4 604	362	9 511	0	537	1 136	134	1 807	10,8
Tranemo	0	4	0	2	6	0	1 436	0	53	1 489	0	1 432	0	49	1 481	2,0
Trollhättan	0	3	2	0	5	0	184	86	0	270	0	123	86	0	209	0,5
Töreboda	0	1	1	2	4	0	16	258	25	300	0	16	171	5	191	0,4
Uddevallå	0	21	3	6	30	0	2 310	9 142	61	11 512	0	2 006	2 822	49	4 876	7,6
Ulricehamn	0	7	0	2	9	0	1 679	0	10	1 689	0	1 658	0	10	1 668	1,6
Vara	0	4	0	0	4	0	63	0	0	63	0	63	0	0	63	0,1
Vårgårda	0	3	1	1	5	0	625	37	4	666	0	623	37	0	660	1,5
Vänersborg	0	7	1	7	15	0	1 240	4 060	168	5 468	0	1 094	3 925	107	5 126	8,0
Åmål	0	6	0	0	6	0	3 889	0	0	3 889	0	1 210	0	0	1 210	2,5
Öckerö	0	1	1	10	12	0	394	528	88	1 010	0	159	126	31	316	12,4
V:a Götalands (O)	3	294	38	281	616	5 698	70 747	94 743	8 343	179 531	3 386	41 365	39 639	5 048	89 438	3,7
Arvika	0	5	0	1	6	0	21 344	0	5	21 349	0	19 728	0	1	19 728	11,9
Eda	0	2	0	0	2	0	38	0	0	38	0	35	0	0	35	0,0
Filipstad	0	8	1	0	9	0	1 231	7 886	0	9 117	0	1 202	6 917	0	8 119	5,3
Forslunda	0	2	0	0	2	0	135	0	0	135	0	81	0	0	81	0,2
Grums	0	2	0	0	2	0	505	0	0	505	0	46	0	0	46	0,1
Hagfors	0	3	1	1	5	0	1 889	1 403	0	3 292	0	1 726	1 231	0	2 957	1,6
Hammarö	0	1	0	1	2	0	4 483	0	11	4 494	0	221	0	11	232	4,1
Karlstad	0	12	1	0	13	0	11 199	2 111	0	13 310	0	1 847	1 852	0	3 699	3,2
Kil	0	1	0	1	2	0	5	0	3	8	0	5	0	0	5	0,0
Kristinehamn	0	7	0	4	11	0	17 267	0	15	17 282	0	1 620	0	3	1 623	2,2
Munkfors	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Storfors	0	1	0	6	7	0	51	0	20	71	0	30	0	1	31	0,1
Sunne	0	4	0	2	6	0	61	0	430	491	0	61	0	90	151	0,1
Säffle	0	8	0	3	11	0	23 818	0	109	23 927	0	1 565	0	31	1 595	1,3
Torsby	0	17	0	0	17	0	3 773	0	0	3 773	0	3 761	0	0	3 761	0,9
Årjäng	0	7	0	20	27	0	7 764	0	86	7 850	0	7 228	0	11	7 238	5,1
Värmlands (S)	0	72	1	39	112	0	93 563	11 400	678	105 641	0	39 155	10 000	147	49 302	2,8

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2001, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Askersund	0	9	0	1	10	0	2 755	0	2	2 757	0	891	0	0	892	1,1
Degerfors	0	5	0	0	5	0	541	0	0	541	0	503	0	0	503	1,3
Hallsberg	0	13	0	0	13	0	643	0	0	643	0	308	0	0	308	0,5
Hällefors	0	8	0	0	8	0	2 164	0	0	2 164	0	2 069	0	0	2 069	2,1
Karlskoga	0	6	0	0	6	0	474	0	0	474	0	378	0	0	378	0,8
Kumla	0	3	0	0	3	0	101	0	0	101	0	85	0	0	85	0,4
Laxå	1	6	0	0	7	963	825	0	0	1 788	866	782	0	0	1 648	2,9
Lekeberg	0	10	0	0	10	0	341	0	0	341	0	333	0	0	333	0,7
Lindesberg	0	13	1	0	14	0	845	12 131	0	12 976	0	814	11 066	0	11 879	8,6
Ljusnarsberg	0	1	1	0	2	0	14	2 669	0	2 683	0	14	2 435	0	2 449	4,2
Nora	0	7	0	0	7	0	363	0	0	363	0	337	0	0	337	0,5
Örebro	1	22	0	1	24	111	1 858	0	230	2 199	111	1 223	0	110	1 444	1,1
Örebro (T)	2	96	1	2	101	1 074	10 924	14 800	232	27 030	977	7 738	13 500	110	22 325	2,6
Arboga	0	4	0	0	4	0	41	0	0	41	0	41	0	0	41	0,1
Fagersta	0	2	1	0	3	0	19	639	0	658	0	19	594	0	614	2,3
Hallstahammar	0	7	0	0	7	0	2 068	0	0	2 068	0	1 012	0	0	1 012	5,9
Heby	1	15	0	0	16	4 380	3 515	0	0	7 895	2 805	1 738	0	0	4 543	3,9
Kungsör	0	8	0	1	9	0	292	0	31	323	0	265	0	0	265	1,3
Köping	0	5	0	1	6	0	291	0	4	295	0	238	0	1	239	0,4
Norberg	0	8	0	0	8	0	180	0	0	180	0	180	0	0	180	0,4
Sala	1	7	0	0	8	740	795	0	0	1 535	705	706	0	0	1 411	1,2
Skinnskatteberg	0	8	1	0	9	0	1 498	8 062	0	9 560	0	1 379	7 506	0	8 885	13,4
Surahammar	0	5	0	0	5	0	986	0	0	986	0	906	0	0	906	2,6
Västerås	0	15	0	6	21	0	15 530	0	19	15 549	0	5 548	0	3	5 550	5,8
Västmanlands (U)	1	78	1	8	88	5 120	25 216	8 700	54	39 090	3 510	12 032	8 100	3	23 645	3,8
Avesta	1	8	0	0	9	140	142	0	0	282	80	125	0	0	205	0,3
Borlänge	0	11	0	0	11	0	1 566	0	0	1 566	0	1 407	0	0	1 407	2,4
Falun	0	6	1	0	7	0	963	7	0	970	0	957	7	0	964	0,5
Gagnef	0	15	0	0	15	0	645	0	0	645	0	644	0	0	644	0,8
Hedemora	0	8	1	0	9	0	405	63	0	468	0	337	50	0	387	0,5
Leksand	0	12	0	0	12	0	369	0	0	369	0	307	0	0	307	0,2
Ludvika	0	3	1	2	6	0	222	224	32	478	0	222	83	17	322	0,2
Malung	0	6	0	0	6	0	6 511	0	0	6 511	0	6 431	0	0	6 431	1,6
Mora	0	13	1	0	14	0	7 881	47	0	7 928	0	7 703	47	0	7 750	2,7
Orsa	0	7	0	1	8	0	6 324	0	0	6 325	0	6 251	0	0	6 252	3,6
Rättvik	0	6	0	1	7	0	582	0	5	586	0	578	0	1	578	0,3
Smedjebacken	0	6	1	0	7	0	220	25 000	0	25 220	0	193	23 000	0	23 193	24,3
Säter	0	4	0	1	5	0	205	0	2	207	0	191	0	2	193	0,3
Vansbro	0	8	0	0	8	0	990	0	0	990	0	939	0	0	939	0,6
Älvdalen	1	30	1	3	35	1 615	189 970	184	120	191 889	1 613	184 934	0	80	186 627	27,0
Dalarna (W)	2	140	6	8	156	1 755	216 993	25 525	159	244 433	1 693	211 218	23 187	100	236 198	8,4
Bollnäs	0	3	2	0	5	0	558	79	0	637	0	531	64	0	595	0,3
Gävle	0	22	3	4	29	0	6 134	1 545	565	8 244	0	2 768	916	5	3 689	2,3
Hofors	0	5	0	0	5	0	319	0	0	319	0	300	0	0	300	0,7
Hudiksvall	0	20	2	3	25	0	3 772	3 770	35	7 577	0	1 973	1 475	4	3 452	1,4
Ljusdal	1	22	3	0	26	29	1 861	651	0	2 541	28	1 812	418	0	2 258	0,4
Nordanstig	0	9	1	2	12	0	1 332	45	1 301	2 678	0	638	21	1	660	0,5
Ockelbo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Ovanåker	0	1	2	0	3	0	31	840	0	871	0	31	312	0	343	0,2
Sandviken	1	13	0	1	15	4 840	4 055	0	15	8 910	2 400	2 271	0	6	4 677	4,0
Söderhamn	0	5	1	0	6	0	1 802	350	0	2 152	0	497	160	0	657	0,6
Gävleborgs (X)	2	95	13	10	120	4 869	19 864	7 280	1 916	33 928	2 428	10 820	3 366	16	16 630	0,9
Härnösand	0	3	0	2	5	0	292	0	2	294	0	202	0	2	204	0,2
Kramfors	1	16	1	3	21	122	1 836	6 000	9	7 967	122	1 543	5 500	9	7 174	4,2
Sollefteå	0	16	0	1	17	0	2 373	0	100	2 473	0	2 132	0	89	2 221	0,4
Sundsvall	0	21	1	2	24	0	1 968	220	6	2 194	0	1 543	220	6	1 769	0,6
Timrå	0	3	0	1	4	0	824	0	7	831	0	620	0	7	627	0,8
Ånge	0	11	0	0	11	0	6 484	0	0	6 484	0	5 257	0	0	5 257	1,7
Örnsköldsvik	1	24	1	8	34	2 828	7 499	621	179	11 127	2 528	4 900	243	115	7 787	1,2
Västernorrlands(Y)	1	91	3	17	112	2 950	21 276	6 841	303	31 370	2 650	16 197	5 963	228	25 038	1,2
Berg	0	3	0	1	4	0	1 916	0	110	2 026	0	1 901	0	0	1 901	0,3
Bräcke	0	7	0	0	7	0	1 157	0	0	1 157	0	1 109	0	0	1 109	0,3
Härjedalen	1	7	0	3	11	10 440	66 452	0	69	76 961	10 400	58 117	0	69	68 586	6,0
Krokoms	0	6	0	3	9	0	110 609	0	159	110 768	0	102 837	0	33	102 870	16,6
Ragunda	0	2	0	0	2	0	137	0	0	137	0	131	0	0	131	0,1
Strömsund	0	8	0	0	8	0	71 283	0	0	71 283	0	66 159	0	0	66 159	6,3
Åre	0	4	0	5	9	0	179 881	0	1 343	181 224	0	175 958	0	1 013	176 970	24,1
Östersund	0	7	1	1	9	0	1 972	270	75	2 317	0	1 266	265	0	1 531	0,7
Jämtlands (Z)	1	41	1	13	56	10 440	433 406	270	1 756	445 872	10 400	407 476	265	1 115	419 256	8,5

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2001, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Bjurholm	0	2	0	0	2	0	65	0	0	65	0	65	0	0	65	0,0
Dorotea	0	10	0	0	10	0	53 632	0	0	53 632	0	52 220	0	0	52 220	18,6
Lycksele	0	26	0	0	26	0	2 768	0	0	2 768	0	2 622	0	0	2 622	0,5
Malå	0	11	0	0	11	0	518	0	0	518	0	509	0	0	509	0,3
Nordmaling	0	5	0	0	5	0	5 660	0	0	5 660	0	1 171	0	0	1 171	0,9
Norsjö	0	6	0	0	6	0	484	0	0	484	0	420	0	0	420	0,2
Robertsfors	0	5	0	0	5	0	1 333	0	0	1 333	0	634	0	0	634	0,5
Skellefteå	0	17	2	0	19	0	4 860	12	0	4 872	0	3 678	12	0	3 690	0,5
Sorsele	0	10	0	1	11	0	405 444	0	1 010	406 454	0	388 220	0	860	389 080	51,9
Storuman	0	8	0	0	8	0	155 766	0	0	155 766	0	149 214	0	0	149 214	19,9
Umeå	0	9	2	1	12	0	33 165	655	415	34 235	0	3 503	175	415	4 093	1,8
Vilhelmina	0	15	0	0	15	0	136 061	0	0	136 061	0	129 826	0	0	129 826	16,0
Vindeln	0	17	2	0	19	0	1 331	23	0	1 354	0	1 155	23	0	1 177	0,4
Vännäs	0	2	0	0	2	0	304	0	0	304	0	195	0	0	195	0,4
Åsele	1	8	0	0	9	1 130	576	0	0	1 706	1 095	528	0	0	1 623	0,4
Västerbotten (AC)	1	144	6	2	153	1 130	801 965	690	1 425	805 210	1 095	733 958	210	1 275	736 538	13,3
Arjeplog	1	14	0	1	16	15 340	253 061	0	44 010	312 411	13 998	227 983	0	44 000	285 981	22,1
Arvidsjaur	0	18	0	0	18	0	20 996	0	0	20 996	0	20 222	0	0	20 222	3,5
Boden	0	4	0	2	6	0	714	0	246	960	0	714	0	51	765	0,2
Gällivare	2	11	0	9	22	104 677	529 712	0	123	634 512	98 722	510 363	0	11	609 096	38,1
Haparanda	1	4	0	2	7	6 000	4 585	0	215	10 800	770	667	0	170	1 607	1,7
Jokkmokk	4	17	0	0	21	467 863	436 260	0	0	904 123	428 058	395 574	0	0	823 632	45,4
Kalix	0	15	0	0	15	0	12 824	0	0	12 824	0	723	0	0	723	0,4
Kiruna	2	9	0	17	28	10 330	526 384	0	1 934	538 647	9 459	506 741	0	711	516 911	26,6
Luleå	0	20	1	8	29	0	17 815	538	1 246	19 599	0	2 662	523	319	3 504	1,9
Pajala	0	13	0	5	18	0	11 789	0	291	12 080	0	11 581	0	153	11 734	1,5
Piteå	0	17	1	3	21	0	12 558	145	95	12 798	0	1 463	145	20	1 628	0,5
Älvsbyn	0	7	0	0	7	0	1 278	0	0	1 278	0	1 235	0	0	1 235	0,7
Överkalix	0	8	0	0	8	0	1 527	0	0	1 527	0	1 396	0	0	1 396	0,5
Övertorneå	0	4	0	0	4	0	1 314	0	0	1 314	0	1 314	0	0	1 314	0,6
Norrbottnens (BD)	8	154	2	47	211	604 210	1 830 816	683	48 160	2 483 868	551 007	1 682 635	668	45 435	2 279 745	23,0

Tabell 27 Skyddad natur 2001, sammanfattning

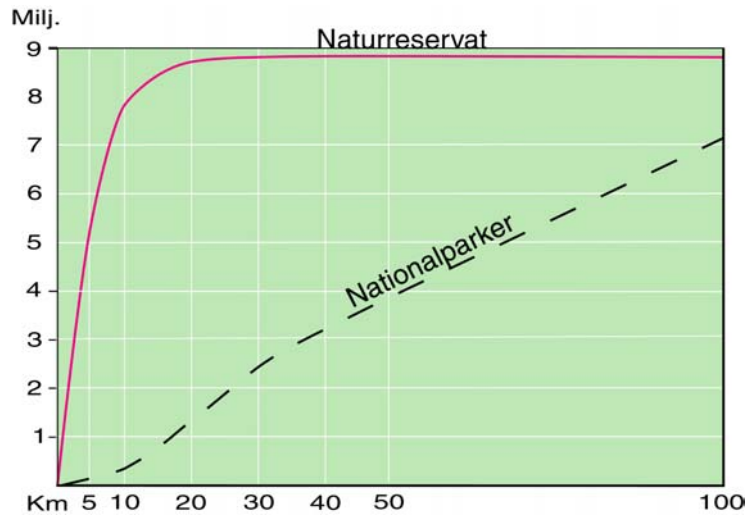
Table 27 Protected nature, summary

Typ av skyddat område	Antal	Total areal, hektar	Landareal, hektar	% skyddad landareal av Sveriges totala landareal
Nationalparker	27	654 020	592 305	
Naturresevat	2 286	3 913 190	3 289 958	
Naturvårdsområden	141	224 097	146 255	
Djurskyddsområden	1 039	107 445	60 609	
Summa skyddade områden	3 493	4 898 752	4 089 126	10,0

Diagram

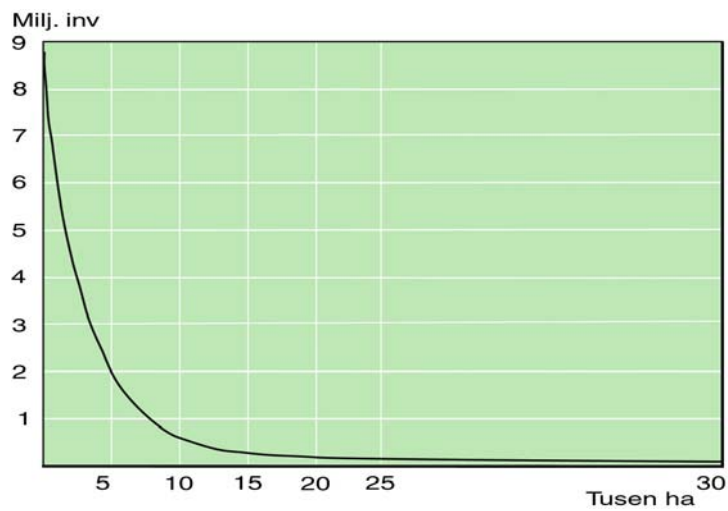
Diagram 1 Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturreservat

Graph 1 Population within different distances from national parks and nature reserves

Diagram 2 Areal nationalparker och naturreservat inom 20 km efter antal invånare

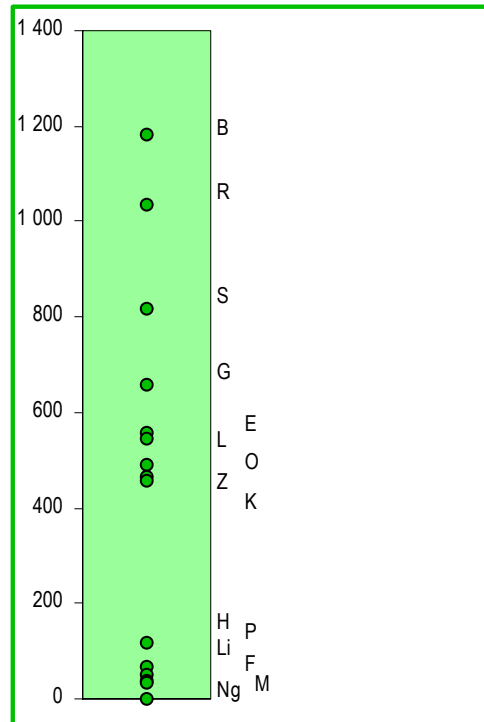
Graph 2 Area of national parks and nature reserves within 20 km by number of inhabitants

Diagram 3**Huvudsakliga skyddsmotiv, antal områden**

Graph 3

Main reason for protection, number of areas

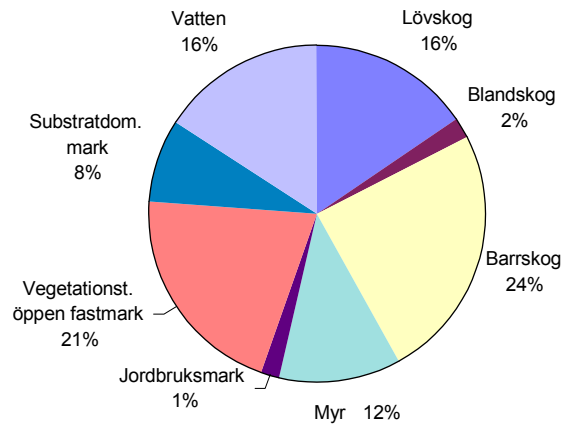

Förklaring till förkortningarna över skyddsmotiv återfinns i tabell 9.

Diagram 4**Naturtypernas procentuella fördelning inom skyddade områden (NP, NR och NVO)**

Graph 4

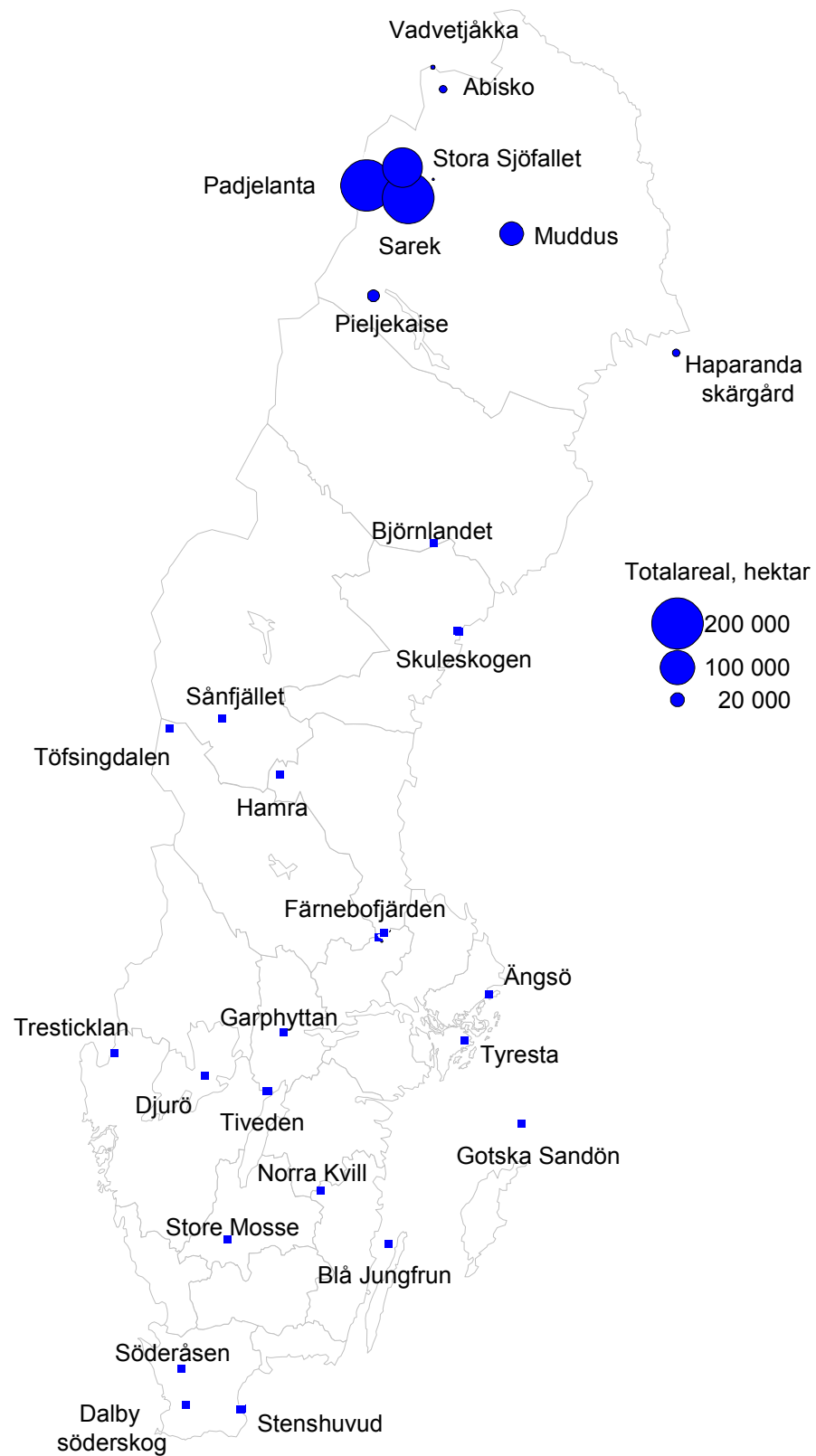
Percentage breakdown of nature types

Kartor

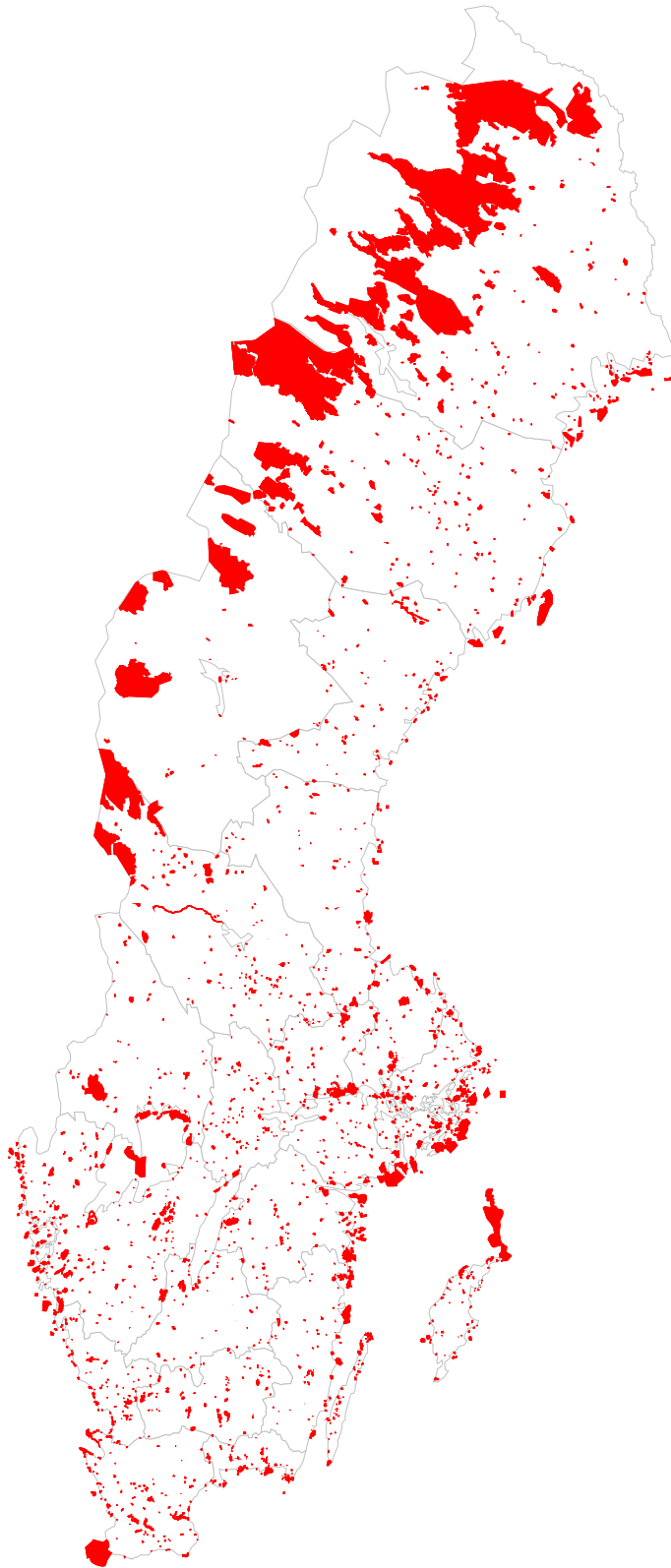
Karta 1
Chart 1

Nationalparker 2001-12-31
National parks

Karta 2
Chart 2

Naturreservat 2001-12-31
Nature reserves

Karta 3 Areal nationalpark och naturreservat inom 20 km. Ha

Chart 3 Area of national parks and nature reserves within 20 km. Hectares

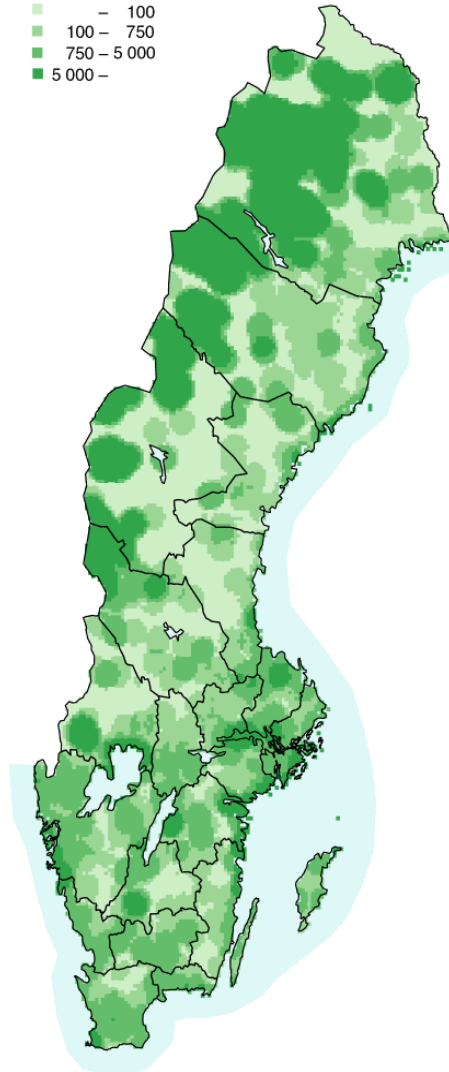
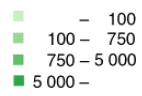
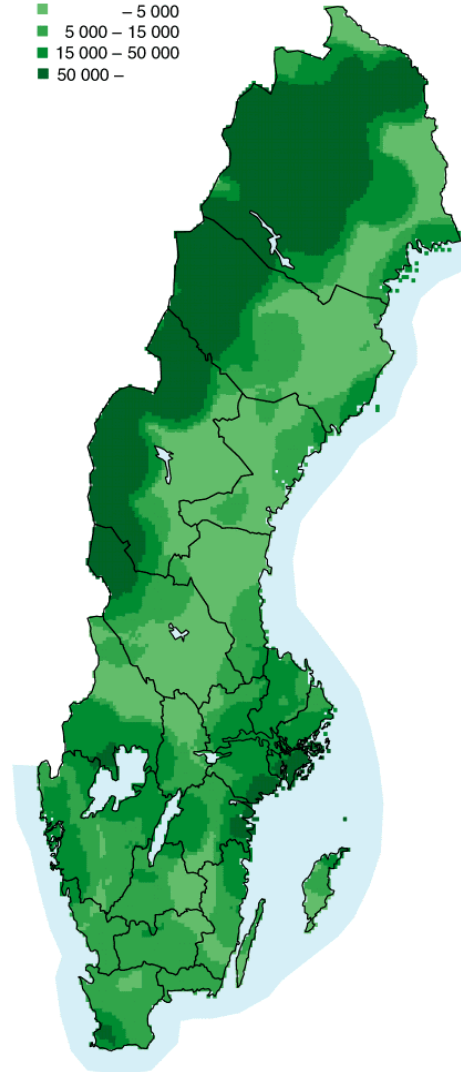
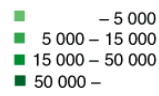
Karta 4 Areal nationalpark och naturreservat inom 50 km. Ha

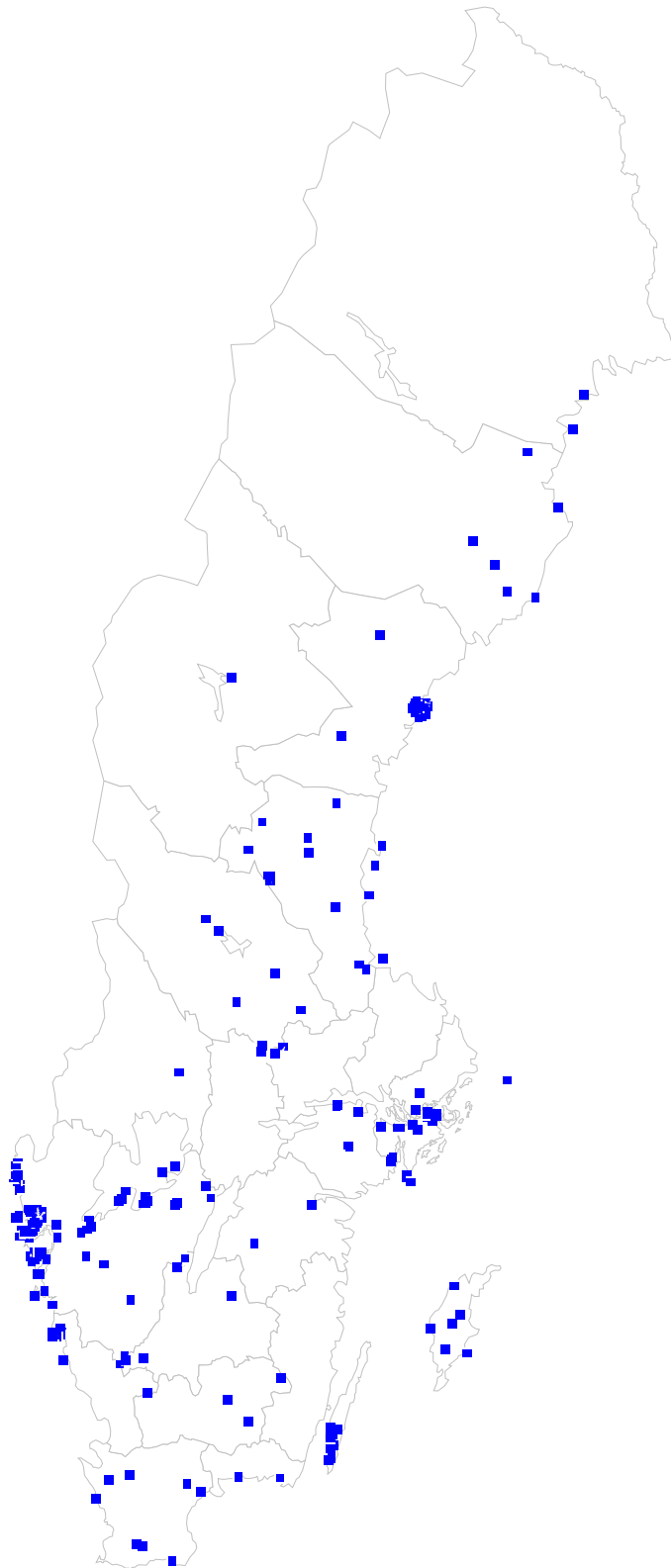
Chart 4 Area of national parks and nature reserves within 50 km. Hectares

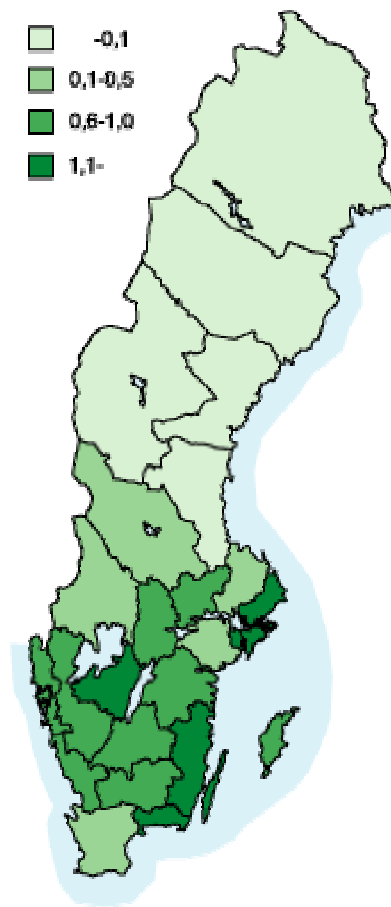
Karta 5
Chart 5

Naturvårdsområden 2001-12-31
Nature management areas

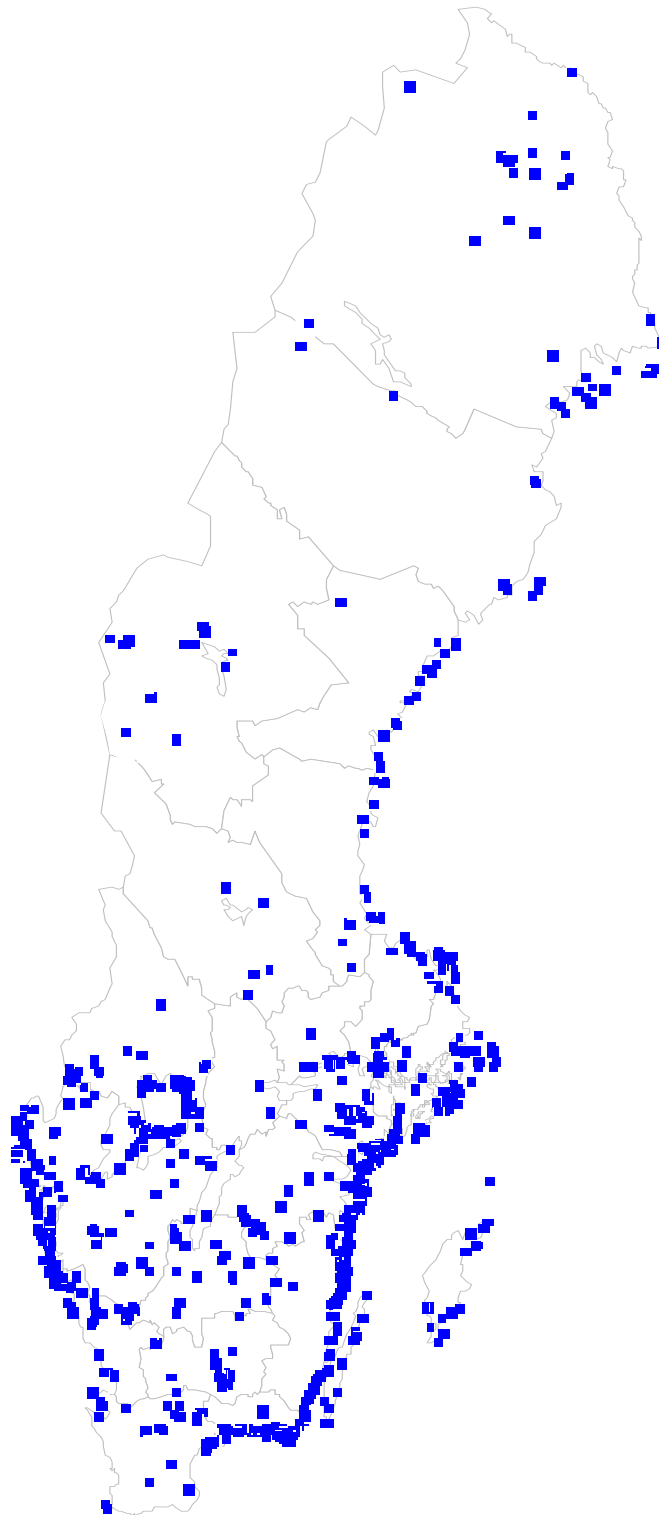

Karta 6 Naturminnen länsvis 2001-12-31
Chart 6 Natural monuments by county

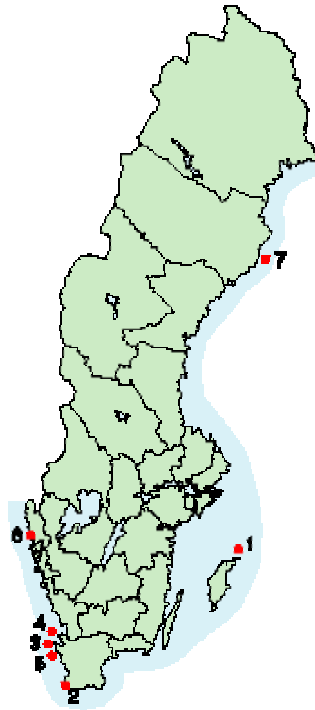
Antal naturminnen per 100 km² land

Karta 7   **Djurskyddsområden 2001-12-31**
Chart 7   **Wildlife sanctuaries**

Karta 8 Marina skyddade områden 2001-12-31
Chart 8 Marine protected areas

Nummer på karta	Namn
1	Kopparstenarna/Gotska Sandön/ Salvo rev
2	Falsterbohalvöns havsområde med Måkläppen
3	Östra Kullaberg
4	Hallands Väderö
5	Knähaken (Helsingborg)
6	Gullmarsfjorden
7	Holmöarna

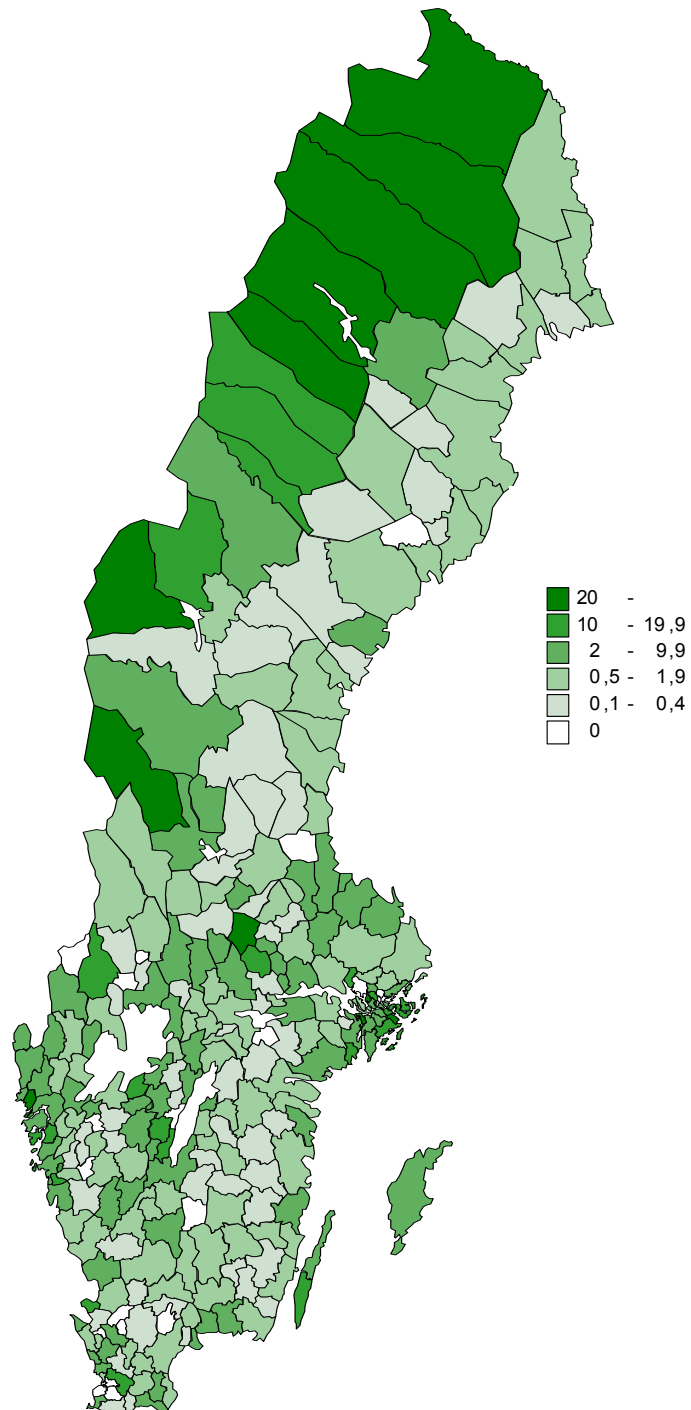
Karta 9 Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken
Chart 9 The national city park Ulriksdal-Haga-Brunnsviken

Karta 10

**Skyddad landareal (NP, NR, NVO och DSO)
kommunvis, procent av total landareal i kommunen**

Chart 10

Protected land area (all types of protection) by municipal-
ity, per cent of total land area

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Syftet med det statistiska meddelandet "Skyddad natur" är att ge en sammanfattande bild av läget när det gäller skyddade områden i Sverige samt att redovisa vissa bearbetningar och analyser beträffande skyddsläget. Rapporten har utarbetats i samarbete mellan SCB och Naturvårdsverket.

Publicering sker årligen i form av ett Statistiskt Meddelande (SM) i serien Sveriges officiella statistik. SM publiceras i sin helhet på SCB:s hemsida (www.scb.se) men kan också beställas i en tryckt version. Dessutom återfinns statistiken i Sveriges statistiska databaser, som också nås via SCB:s hemsida.

Definitioner och förklaringar

Nationalpark (NP)

Ett större sammanhängande område av viss landskapstyp kan med stöd av 7 kap. 2 § miljöbalken avsättas som nationalpark. Området bör befinna sig i "naturligt tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick". En förutsättning är att staten äger marken. Beslut om att avsätta nationalpark fattas av riksdag och regering. Kriterier, riktlinjer och mål för bildandet av nya nationalparker framgår av Naturvårdsverkets Nationalparksplan.

Naturresevat (NR)

Område som behöver särskilt skyddas och vårdas p.g.a. sin säregna eller värdefulla naturs skull eller p.g.a. att området är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv, kan genom beslut av länsstyrelse eller kommun avsättas som naturresevat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken. Naturresevat kan omfatta såväl privat som samhällsägda mark. Motiven för resevatsbildning kan vara mångskiftande, allt från friluftsliv och rekreation till strikt vetenskapliga som t.ex. skydd för flora och fauna eller orörda referensområden för miljöövervakning och forskning. Oftast är ändamålet med förordnandet en kombination av ovanstående motiv.

Naturvårdsområde (NVO)

Naturvårdsområden har inrättats när särskilda åtgärder behövs för att skydda eller vårda naturmiljön. Nya naturvårdsområden kan inte bildas med stöd av miljöbalken. De gamla områdena ligger dock kvar med samma rättsverkan och namn. Befintliga naturvårdsområden skall vid tillämpningen av miljöbalken anses som naturresevat.

Kulturresevat

Kulturresevat får avsättas av länsstyrelse eller kommun i syfte att bevara värdefulla kulturpräglade landskap. Detta är ett nytt institut som tillkom med miljöbalken.

Naturminne (NM)

Små områden, vanligtvis mindre än 1 ha, eller punktobjekt som t.ex. träd, trädgrupper, flyttblock och jättegrytor kan av länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken skyddas som naturminne.

Djurskyddsområde (DSO)

I syfte att trygga vissa områden för djurlivet kan länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken inrätta djurskyddsområden. Föreskrifterna innebär att allmänheten, och i vissa fall även markägaren, inte får vistas inom området under viss tid av året. Föreskrifterna kan även inskränka rätten till jakt och fiske. De vanligaste motiven för djurskyddsområden är att skydda fåglars

häckningsområden under häckningstid (fågelskyddsområde) eller sälars uppehållsplatser (sälskyddsområde).

Det bör understrykas att förordnande om djurskyddsområde endast kan reglera tillträde, jakt och fiske och därmed inte innebär något skydd för naturtypen i fråga. Sedan den 1 augusti 1991 finns även möjlighet för länsstyrelsen att på motsvarande sätt besluta om beträdnadsförbud till skydd för växtarter.

Fridlysning av djur och växter

Med stöd av 8 kap. miljöbalken kan Naturvårdsverket besluta om fridlysning av djur- och växtarter i hela landet. Länsstyrelserna kan på motsvarande sätt meddela fridlysningsbestämmelser för djur- och växtarter i länen.

Biotopskydd

Med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken kan speciella och/eller värdefulla biotoper skyddas.

Marina reservat

Syftet med marina reservat är att skydda marint värdefulla miljöer, ekosystem, arter och processer. Dessa är samtidigt skyddade som NP, NR eller NVO.

Riksintressanta områden

I miljöbalken 3 kap. 6 § finns regler om områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. En del av dessa riksobjekt kan vara skyddade med stöd av andra bestämmelser enligt miljöbalken, men de flesta saknar sådant skydd.

Skyddade älvar, nationalstadspark

Skyddsregler enligt miljöbalken.

Skötselplan

Enligt områdesskyddsförordningen 3 § skall länsstyrelsen eller kommunen fastställa en skötselplan för ett naturreservats eller kulturresevats långsiktiga vård. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat eller kulturresevat.

Skyddsmotiv

De huvudsakliga skyddsvärden som ligger till grund för förordnandet, skyddsmotiven, anges enligt följande kod:

B = vetenskapligt botaniskt

Z = vetenskapligt zoologiskt (exklusive ornitologi)

O = vetenskapligt ornitologiskt

E = vetenskapligt allmänekologiskt

S = vetenskapligt skogligt, värden som är knutna till skogsekosystemet t ex skoglig kontinuitet eller orördhet

G = geovetenskapligt

H = vetenskapligt hydrologiskt

Li = vetenskapligt limnologiskt

M = vetenskapligt marint

K = vetenskapligt kulturhistoriskt/kulturmiljö

P = pedagogiskt, endast för objekt som är direkt avsedda att utnyttjas för undervisningsändamål

F = forskningsområde/referensområde, endast för objekt som är direkt avsedda att nyttjas för forskning eller miljöövervakning

L = landskapsbild

R = rekreation, friluftsliv

Skyddsmotiv för nationalparkerna anges i tabell 1. I tabell 9 och diagram 3 ges en sammanställning över fördelningen av skyddsmotiv. Observera att varje

objekt kan ha ett eller flera skyddsmotiv och att skyddsmotiven anges utan prioriteringsordning. Endast de skyddsmotiv som uttryckligen finns angivna i besluten har registrerats i Naturvårdsregistret.

Så görs statistiken

Föreliggande uppgifter om skyddad natur i Sverige är till stora delar hämtade ur Naturvårdsverkets centrala datorbaserade Naturvårdsregister. Det slutliga registeruttag som ligger till grund för här redovisad sammanställning gjordes i juni 2002. Sammanställningar baserade på registeruttag från annan tidpunkt kan skilja sig något från de här publicerade, dels beroende på att registret uppdateras kontinuerligt, dels på att en relativt lång eftersläpning i uppdateringen av vissa registeruppgifterna kan ha förekommit.

Naturvårdsregistret – historik och uppläggning

Enligt 33 § områdesskyddsförordningen skall länsstyrelsen föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister). Vidare skall Naturvårdsverket föra ett sammanfattande riksregister. Med stöd av denna paragraf har Naturvårdsverket meddelat närmare anvisningar i form av en kungörelse för hur detta skall ske (Statens naturvårdsverks författningssamling SNFS 1980:1, NV:4).

I takt med att Naturvårdsverket erhöll uppgifter, strukturerade på det sätt som föreskrivs i ovan nämnda kungörelse, påbörjades ett arbete att bygga upp ett datorbaserat, centralt naturvårdsregister. Detta register benämns i föreliggande publikation Naturvårdsregistret. Naturvårdsregistret bygger alltså helt och hållet, med undantag av data om nationalparkerna samt djur- och växtarter fridlysta i landet, på de uppgifter som har erhållits, och fortlöpande erhålls, från länsstyrelserna. Varje län har således ett eget register över skyddade områden m.fl. förhållanden på naturvårdens område.

Ajourföring av Naturvårdsregistret sker på Naturvårdsverket på basis av de uppgifter som verket fortlöpande erhåller från länsstyrelserna och kommunerna. Ett beslut registreras inte i Naturvårdsregistret förrän det vunnit laga kraft (det datum beslutet börjar gälla). Detta medför att inkomna beslut får ligga på bevakning till dess att överklagandetiden har gått ut eller att eventuella överklaganden har avgjorts. Det innebär i sin tur en viss fördröjning mellan tidpunkten för länsstyrelsens beslut och det att uppgifterna registreras i Naturvårdsregistret.

Det bör påpekas att vid sidan av det datorbaserade Naturvårdsregistret har Naturvårdsverket ett traditionellt arkivregister med handlingar rörande naturvårdsobjekt. Detta arkivregister följer Naturvårdsregistrets indelning beträffande objektnummer.

Digitala gränser för objekt med utbredning införs i Naturvårdsverkets s.k. NAVO-bas. Ajourföring av denna bas sker en gång per år av lantmäteriverket på uppdrag av Naturvårdsverket. För punktobjekt, som naturminnena, finns koordinater.

Statistikens tillförlitlighet

Naturvårdsregistret innehåller samtliga objekt av den typ som redovisas i denna rapport. Uppdatering av registret sker kontinuerligt sedan besluten vunnit laga kraft. Vid beslut om utvidgning av ett område förs den "nya" arealen in i

registret samtidigt som tidigare arealuppgift utgår. Detta innebär att uttag ur registret vid olika tidpunkter kan medföra att olika arealuppgifter erhålls för ett och samma objekt. Någon rutin för att fastställa arealen vid en viss tidpunkt finns inte. Nybildat eller upphört objekt kan däremot hanteras utifrån angivet datum då beslutet skall gälla.

En jämförelse med de arealuppgifter som erhålls utifrån de av Lantmäteriet upprättade digitala gränserna med de arealuppgifter som återfinns i Naturvårdsregistret visar att en viss osäkerhet finns i Naturvårdsregistrets arealuppgifter. Summering av de arealer som erhålls med hjälp av de digitala gränserna i den s.k. NAVO-basen ger en totalareal för riket som ligger ca 50 000 ha lägre än den i tabellen redovisade. Detta beror på att de ursprungliga arealerna ofta angetts med summarisk precision.

Vidare skall observeras att ett och samma område som sträcker sig över länsgräns redovisas som ett område i vardera länet med olika objektidentitet. Antalet sammanhängande områden av visst slag i landet som helhet är därför något lägre än de som redovisas i tabellernas summerad.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s hemsida, www.scb.se/.

In English

Summary

The information contained in this report on protected nature in Sweden is taken from the Swedish Environmental Protection Agency's computerised nature conservation register. The purpose of the statistical report "Protected Nature" is to give an overall picture of the situation concerning protected areas in Sweden as well as to give an account of certain revisions and analyses that have been carried out concerning the general status of nature protection in Sweden.

Until 1 January 1999, the main legislative provision for nature protection in Sweden were embodied in the Act on the Management of Natural Resources (NRL), which formed a kind of umbrella. Its provisions were implemented in so-called special acts, of which the most important were the Nature Conservation Act (NVL) and the Environment Protection Act (ML). On 1 January 1999, these Acts were replaced by the Environmental Code

The situation in Sweden as of 31 December 2001 concerning the statutory protection of nature regulated by Environmental Code is summarized below.

Overview of protected areas in Sweden 2001

	Number	Total area, hectares	Land surface (excluding water), hectares
National Parks (NP)	27	654 020	592 305
Nature Reserves (NR)	2 286	3 913 190	3 289 958
Nature Management Areas (NVO)	141	224 097	146 255
Wildlife Sanctuaries (DSO)	1 039	107 445	60 609
Totalt	3 493	4 898 752	4 089 126

In all, the above forms of protection encompass 4.09 million hectares of land, which represents 10.0 % of Sweden's land surface. The following facts should be specially noted.

Each nature reserve has its own tailor-made regulations. This entails, for example, that forest tracts within the nature reserves in many cases completely lack protection or may have only limited protection.

Wildlife sanctuary status does not imply any protection for the accompanying biotope/nature type. Only such matters as access, hunting and fishing are regulated.

Natural monuments usually consist of natural objects, such as trees or erratic blocks. The surface areas in this protection category are negligible by comparison and are thus not mentioned here.

The figure 10.0 % of Sweden's land surface can therefore only be used as a measure of how much of the land surface receives some degree of legal protection under the auspices of the Environmental Code. This means that this figure gives no indication as to whether the included nature types have satisfactory protection.

Coniferous forest is the predominant type of nature found in national parks, nature reserves and nature management areas (approx. 24 %). Deciduous forest (16 %), mixed forest (2 %), mires (12 %), heaths, meadows and shrub land (21 %) and substratum-dominated land (8 %) are also well represented. Water surfaces make up about 16 % of the total.

The total area of protected mires amounts to 564 000 hectares, compared to the total mire area in Sweden of 5 million hectares. Most of the protected mires are

situated in the three northernmost counties of Norrbotten, Västerbotten and Jämtland.

Marine reserves are a new form of protected area. So far seven marine reserves have been established. All of them are also NP, NR, or NVO.

Another new concept is the national city park. Only one has been defined so far (in the vicinity of Stockholm), while others are in the process of being created.

Areas with protected status are very unevenly distributed in the country. As regards national parks and nature reserves, 3.7 million hectares or about 81 % of the total area is to be found in the three northernmost counties. Within these counties the protected areas are concentrated to the mountains or along the edge of the mountain chain.

Data on the protected areas broken down by the 289 municipalities can be found in table 26.

To secure new and present areas, SEK 422 million has been paid during the year 2001.

The protection of biotopes is regulated in the Environmental Code chapter 7, sect. 11 and consists of three types of protection. 2 166 areas comprising 6 328 hectares of forest biotopes have been delimited by the County Forestry Boards. The County Government Boards have delimited agricultural biotopes in 79 areas comprising 155 hectares.

In the Environmental Code chapter 4, sect. 6, rivers protected from hydroelectric power exploitation are mentioned. These comprise the four National Rivers; Torneälven, Kalixälven, Piteälven, and Vindelälven and a further 38 river basins with a total area of 153 289 km². Moreover, 10 river courses in 7 rivers are protected.

The Nordic countries have large areas of protected nature per capita compared to other parts of Europe. If, on the other hand, we consider protected nature as a share of total area, many other European countries have protected greater shares of their territories, in spite of greater population density.

List of tables

Explanation of symbols	17
Table 1 National parks	17
Table 2 Nature reserves by county	18
Table 3 Population within different distances from national parks and nature reserves	18
Table 4 National parks and nature reserves within 50 km around the 10 largest cities	18
Table 5 Land area of national parks and nature reserves per person within 50 km around the 10 largest cities, m ²	19
Table 6 Nature management areas by county	19
Table 7 Natural monuments by county	20
Table 8 Wildlife sanctuaries by county	20
Table 9 Main reasons for protection	21
Table 10 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Hectares	21
Table 11 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Percent	22
Table 12a The 10 largest nature reserves by area	22

Table 12b	The 10 largest nature management areas by area	22
Table 12c	The 10 largest wildlife sanctuaries by area	23
Table 13	Size distribution of protected areas, hectares	23
Table 14	Protected mires in national parks, nature reserves and nature management areas by county, hectares	23
Table 15	Managers of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county	24
Table 16	Management plans for nature reserves and nature management areas	24
Table 17	Animal and plant species which are protected in the whole country	25
Table 18	Protection of biotopes	25
Table 19	Marine protected areas	25
Table 20	Decisions on NR and NVO by local government	26
Table 21	Areas of national interest, area in hectares	27
Table 22	Rivers protected against hydro electric power exploitation	28
Table 23	National city parks	29
Table 24a	Costs for secured areas, year 2001, 1 000 SEK	29
Table 24b	Breakdown of costs by form of acquisition	29
Table 25	Protected nature in some countries in 1999	30
Table 26	Protected nature by municipality	31
Table 27	Protected nature, summary	35

List of terms

alla kategorier	all categories
allmän ekologi	general ecology
antal	number of
areal	area
barrskog	coniferous forest
begränsat skydd	limited protection
biotop	biotope
blandskog	mixed forest
bokskog	beech forest
bolag	company
botanik	botany
djurart	animal species
djurskyddsområde	wildlife sanctuary
därav	of which
enskilda	private
fastställd	determined
forskning	research
fridlyst	protected (by law)
friluftsliv	outdoor recreation
geovetenskap	geology

hela landet	the whole country
huvudsakliga skyddsmotiv	main reason for protection
hydrologi	hydrology
ideella	non-profit
inget skydd	no protection
jordbruksmark	agricultural land
kommun	municipality
kulturhistoriskt/kulturmiljö	cultural-historical/cultural environment
landskapsbild	scenery
landyta	land surface (excluding water)
limnisk ekologi	freshwater ecology
län	county
länsstyrelsen	County Administrative Board
länsvisa listor	countywide lists
lövskog	deciduous forest
marin ekologi	marine ecology
marinreservat	marine reserve
militära försvaret	military defence
miljöbalken	Environmental Code
miljöskyddslagen	Environmental Protection Act
myr	mire
namn	name
nationalpark (NP)	national park
nationalstadspark	national city park
naturminne	natural monument
naturreservat (NR)	nature reserve
naturtyp	nature type
naturresurslagen (NRL)	Act on the Management of Natural Resources
naturvårdsförvaltare	nature conservation manager
naturvårdslagen (NVL)	Nature Conservation Act
naturvårdsområde (NVO)	nature management area
Naturvårdsverket	The Swedish Environmental Protection Agency
nummer	number
ornitologi	ornithology
pedagogik	education
privat	private
riksintresse	national interest
sammanställning	list
sjö	lake
skoglig ekologi	forest ecology
Skogsstyrelsen	National Board of Forestry
Skogsvårdsstyrelsen	County Forestry Board

skyddad natur	protected area
skyddad produktiv skog	protected productive forest land
skyddsmotiv	reason for protection
skötselplan	management plan
staten	government(-owned)
stiftelse	foundation
substratdominerad mark	substratum-dominated land
totalt skydd	complete protection
totalyta	total area
utsläpp	discharge, emission
vatten	water
vattenkraftsutbyggnad	exploitation of hydroelectric power
vegetationstäckt öppen fastmark	heaths, meadows and shrub land
vetenskapliga institutioner	scientific institutions
zoologi	zoology
älv	river
övrigt	other